

KURIER Wileński

WTOREK, 15 GRUDNIA 1992 R.

Nr 245 (12014)

Konferencja prasowa w Sejmie

Na konferencji prasowej 14 grudnia tymczasowo p.o. przewodniczącego Sejmu Česlovas Juršenas poinformował o najważniejszych pracach tego tygodnia w Sejmie.

Rzecznik prasowy Sejmu Vilnius Kavaliauskas zapoznał z listem p.o. prezydenta Algirdasa Brazauskasa do pracowników Radii i Telewizji. Z uwagi na trudną sytuację na Litwie, w liście proponuje się, aby nie podejmowali oni skrajnych środków.

V. Kavaliauskas poinformował, również, że do Wilna przybywa kilku polityków, przedstawicieli partii konserwatywnych krajów skandynewskich. Spokoją się oni z członkami naszych partii.

Przedstawiciel wydziału gospodarczego parlamentu opowiedział dziennikarzom, jak wokół parlamentu prowadzi się prace porządkowe, zakomunikował, że od dnia dzisiejszego rozpoczyna się prace przy kompozycji pa-

miątkowej, poświęconej obrońcom parlamentu.

Następnie rzecznik prasowy opowiedział w parlamencie R. Rastauskiene zapoznała dziennikarzy z dokumentami uchwalonymi na sesji Sejmu. Przedstawiła ona przybyłych na konferencję prasową lidera opozycji profesora V. Landsbergisa, przewodniczącego frakcji Sajudisu A. Stasiškisa i sekretarza odpowiedzialnego Sajudisu A. Sejunasa.

V. Landsbergis stwierdził, że opozycja w parlamencie określiła się, ukształtowała i strukturyzowała. Na posiedzeniach Sejmu opozycja częstokroć ma zastrzeżenia w sprawie wielu zgłoszonych projektów, dlatego też w celu uniknięcia błędów proponuje, by nie śpieszyć z ich przyjmowaniem. Jeżeli opinii opozycji w ogóle nie bierze się pod uwagę, to nie uczestniczymy w głosowaniu, powiedział V. Landsbergis. Stwierdził on również, że do lepszego zrozu-

mienia wzajemnego przyczyniła by się ustawa o opozycji. Jaka zaś ona będzie i czy w ogóle zostanie przyjęta — pokaże przyszłość, powiedział V. Landsbergis.

A. Stasiškis stwierdził, że najważniejszym celem frakcji Sajudisu jest obrona założeń Konstytucji. Frakcja będzie dokładała wszelkich starań, aby była kontynuowana reforma gospodarcza, dążyła do tego, żeby nie została wstrzymana reforma rolna, powiedział A. Stasiškis. Frakcja proponowała również, aby podejrzenie jakiegokolwiek członka Sejmu o współpracę z KGB było oceniane jako zjawisko, nie zaś ambicje partyjne.

A. Sejunas opowiedział o przewidywanej reorganizacji Sajudisu, kierunkach jego pracy.

Następnie uczestnicy konferencji prasowej odpowiedzieli na pytania dziennikarzy.

(ELTA)

A. Brazauskas odwiedził Łotwę

11 grudnia tymczasowo p.o. prezydenta Republiki Litewskiej Algirdas M. Brazauskas odwiedził z wizytą roboczą Rygę. A. Brazauskas spotkał się z przywódcami Łotwy Ivarem Gudmanisem i Anatolijem Gorbunowem, sekretarzem parlamentu Łotwy Imantem Daudisem oraz ministrem stanu Janisem Dineviciusem.

Podczas spotkania uzgodniono został tekst odezwy krajów bałtyckich i Federacji Rosyjskiej do szefów krajów — sygnatariuszy KBWE. Zawiera on prośbę, aby nie tylko środkami politycznymi, ale też pomocą fina-

nsową dopomóc w przypięszeniu wycofania armii rosyjskiej.

Wymieniono też poglądy o sytuacji w przemyśle i rolnictwie obu państw, przewidziano możliwości litewsko-łotewskiej współpracy gospodarczej.

Na spotkaniu zaakcentowano możliwość nieograczania się tylko do deklaracji, ale też rozpoczęcia konkretnych działań.

A. Brazauskas bawiąc w Rydze złożył kwiaty przed Pomnikiem Niepodległości Łotwy.

(ELTA)

Rozmowa z ambasadorem

WILNO (ELTA). Premier Bronislovas Lubys przyjął nadzwyczajnego i pełnomocnego ambasadora Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej na Litwie Michaela Johna Pearta na jego prośbę. Podczas spotkania wymieniono poglądy na temat obecnej sytuacji na Litwie oraz co do stanowiska politycznego nowego rządu w stosunkach z krajami Zachodu i Wschodu, Międzynarodowym Funduszem Wzrostowym.

Ambasadorowi objaśniono, że obecny rząd Litwy będzie kontynuował reformę gospodarczą, zorientowaną na stosunki rynkowe, będzie dążył do umacniania państwowości, przestrzegania podpisanych wcześniej u-

mów międzynarodowych. Premier zaakcentował, że nie zamierza odstąpić od memorandum polityki rządowej Litwy. Co do niektórych szczegółów jej należy jednak podyktować z przedstawicielami MFU.

Premier i ambasador rozważali również, jak kraje zachodnie mogłyby w większym stopniu dopomóc Litwie zbożem, aby szybciej otrzymała pomoc finansową niezbędną dla rozliczeń z Rosją za zasoby energetyczne.

Pan Michael John Peart zamierza na dłuższy czas udać się do kraju i poinformować swój rząd o powstałych przed Litwą trudnościach gospodarczych.

Narada klubów Karty Obywatelskiej

Na sobotnim zebraniu klubów Karty Obywatelskiej była mowa o przynależności do tej organizacji, jak również o gotowości do wyborów prezydenta Republiki Litewskiej.

Głównym zadaniem działalności Karty Obywatelskiej na obecnym etapie jest konsolida-

cia sił prawicowych i umiarkowanych, przygotowanie się do wyborów prezydenta państwa.

W spotkaniu uczestniczyli też posłowie Sejmu litewskiego Arunas Eigirdas i Tautvydas Li-deikis.

(ELTA)

Sesja Sejmu Sajudisu

ELTA otrzymała komunikat na temat przeprowadzonej 12 grudnia sesji Sejmu Sajudisu.

Pierwsze posiedzenie zainaugurował przewodniczący Rady Sejmu Sajudisu Juozas Tumelis. Omówił prace Rady Sejmu Sajudisu, ocenił popelnione błędy i ogłosił dymisję Rady Sejmu Sajudisu. Sejm Sajudisu przyjął dymisję Rady i zlecił jej pełnienie obowiązków do kolejnej sesji Sejmu. Honorowy przewodniczący Sajudisu Vytautas Landsbergis zobowiązany został do sformowania komitetu reorga-

nizacji Sajudisu. Ma też przygotować projekt reorganizacji Sajudisu. Koncepcja takiego projektu zostanie przedłożona do rozpatrzenia Sejmowi Sajudisu w styczniu 1993 r. Komitet ma również zorganizować przygotowania do wyborów prezydenta Litwy 14 lutego 1993 r., przygotować zjazd Sajudisu, który zamierza się zwołać wiosną 1993 r.

Honorowy przewodniczący zjazdu przedstawił członków komitetu reorganizacyjnego Sajudisu. Łącznie jest ich 15: Aleksandras Abiša-

la, Mečislovas Andreika, Petras Gionotas, Egidijus Jarašiusas, Algirdas Katkus, Vaclovas Lapė, Rasa Rastauskienė, Algimantas Sejunas, Rimantas Šližys, Antanas Stasiškis, Saulius Saltenis, Kazimieras Uoka, Giedrius Uždavinys, Ignacius Uždavinys, Gediminas Vagnorius.

Na drugim posiedzeniu uchwalono wiele dokumentów: oświadczenia Sajudisu Litwy i odezwy w sprawie demontażu barykad przy parlamencie, gabinetu cieni, w sprawie demokracji parlamentarnej na Litwie, dalszej realizacji reformy gospodarczej i in. Uchwalono odezwę do honorowego przewodniczącego Sajudisu V. Landsbergisa w sprawie jego zgody na kandydowanie w wyborach prezydenta Republiki Litewskiej 14 lutego 1993 r.

Zmniejsza się liczba obcych żołnierzy

Funkcjonariusze Ministerstwa Ochrony Kraju 14 grudnia przelecieli sztab byłej sowieckiej strażnicy granicznej w Kłajpedzie. Portowe miasto opuścili ostatni żołnierze WOP.

Cała wybrzeże litewskie od Rusne do Sventoji jest pod kontrolą jednostek Ministerstwa Ochrony Kraju.

W tym tygodniu przenieśli się jeszcze więcej obiektów byłej armii sowieckiej. We śróde komisja międzyresortowa przenieśli ośrodek szkoleniowy z rozległym poligonem obok Kałdzy Rusy (Kozłowej Rudy). Należał on do 7 dywizji powietrzno-desantowej, stacjonującej w Kownie i Mariampolu.

Dobiega końca przejmowanie magazynów, garaży i innych budynków w Wileńskim Miasteczku Północnym. Tu na terenie 66,5 ha stacjonowała 107 dywizja piechoty zmotoryzowanej. Inwentaryzacji 278 budyn-

ków dokonali specjaliści gospodarki miejskiej i ekologii. Protokoły zdawczo-odbiorcze zostaną podpisane najpóźniej w końcu tygodnia, natomiast ostatni żołnierze mają odejść w następną niedzielę. Od tego dnia w stolicy Litwy nie pozostanie ani jednego żołnierza obcej armii.

Według danych Ministerstwa Ochrony Kraju, obecnie na Litwie jest około 19 tys. żołnierzy byłej armii sowieckiej, należących do jurysdykcji Rosji. Minister A. Butkevičius powiedział kor. ELTA, że do Nowego Roku pozostanie ich nie więcej niż 15 tys. Wojska wycofuje się zgodnie z harmonogramem, który ministrowie obrony Rosji i ochrony kraju Litwy podpisał w września w Moskwie. Do 31 sierpnia roku przyszłego na Litwie nie powinien zostać ani jeden żołnierz obcych wojsk.

(ELTA)

Prenumerata „Kuriera Wileńskiego”-93

Jeszcze tylko do 20 grudnia za pośrednictwem ZSA „FaSKaT” wилnianie mogą zaprenumerować nasz dziennik

Należy się tylko zgłosić do Domu Prasowy (al. Laisvės 60, redakcja „Kuriera Wileńskiego”, piętro 10, pokój 1012) w dniach pracy — od godz. 14 do 18. Opłatę za dostarczenie ZSA „FaSKaT” pobiera mniejsza niż „Lietuvos paštas“ (i talon zamiat 3). W ten sposób prenumerata kosztuje miesięcznie 105 talonów (84 — cena gazety, 21 — dostarczanie), na 2 miesiące — 210 talonów, na 3 — 315.

„FaSKaT” za dodatkową opłatę — 28 talonów — może też załatwić prenumeratę w domu. W celu wezwania agenta firmy wystarczy zadzwonić w dniach pracy, od godz. 9 do 11, do starostwa według miejscza zamieszkania na następujące numery telefonów:

Werkł — 77-94-25, Pilaitė (Zameczek) — 41-06-33, Fabianiszki, Poszylajcie i Szeszkinė — 41-91-30; Antokol — 74-90-17; Wirszulizki i Ju-

stynizki — 41-09-54; Karolinki i Lazdynai — 45-46-47; Snipiszki — 77-21-35; Wilcza Łapa — 26-34-24. Nowa Wilejka — 64-06-74; Nowe Miasto i Stare Miasto — 22-15-33.

ZSA „FaSKaT” przyjmuje całkowitą odpowiedzialność wobec prenumeratorów.

Do redakcji nadchodzą listy w sprawie braku naszego dziennika w sprzedaży detalicznej. Droży Czytelniczy, teraz, gdy cała gospodarka staje na rynkowe tory, wszystko zależy od Was. Tam, gdzie w sprzedaży detalicznej brakuje „Kuriera”, prosimy powiadomić redakcję telefonicznie pod numerem telefonu 42-69-63. Wszystko da się załatwić.

OSWIADCZENIE
W. ZORKINA

Prezydent Rosji i zjazd deputowanych ludowych porozumeli się w kwestii najważniejszej — co do realizacji reform, ale należy jeszcze zatwierdzić to w poniedziałek, aby kraj nie znalazł się w takiej sytuacji, że reforma będzie się pogłębiała, a reformy zostaną zyskredytowane, oświadczył przewodniczący Sądu Konstytucyjnego Walerij Zorkin.

Osiągnięcie takiego porozumienia było właśnie najtrudniejszym momentem jego spotkania z Jelcynem i Chasubulatowem. Niemiecki kompromis został zaakceptowany. Prezydent zrezygnował z kilku skrajnych pretensji popieranymi przez niektórych bliskich mu ludzi, a zjazd wykazał gotowość porozumienia z prezydentem. A więc trudne konflikty należy rozstrzygać drogą porozumienia, nie z toporem w ręku, powiedział Zorkin.

Należało dobrze popracować, aby się odpowiednio przygotowało do spotkania prezydenta i Chasubulatowa. Kwestie zgawca-

su uzgadniano przez cały dzień, toteż samo spotkanie było udane.

Zorkin przyznał, że były chwile, gdy się zdawało, że wszystko zostało stracone, gdyż radykalizacja z obu stron była bardzo aktywna. Wskazując też na to, że poprawki do konstytucji, uchwalone przez deputowanych w przedmiur rozmów.

Jelcyn na spotkaniu poinformował, że Giennadij Burbulis zwolniony zostaje ze stanowiska i podpisał odpowiedni dekret. Krok ten oraz inne porozumienia uzgodnione zostały zawsza, po czym zjazd zaaprobował je. Ustępstwa na rzecz zjazdu, zdaniem Zorkina, wskazują na to, że prezydent powinien być prezydentem dla wszystkich mieszkańców Rosji konsolidującym ludzi do realizacji reform.

(ITAR—TASS—ELTA)

TRZĘSIENIE ZIEMI W INDONEZJI

JAKARTA (AFP—ELTA). Co najmniej 1375 osób zginęło lub zagnięło bez wieści wskutek trzęsienia ziemi, jakie nawiedziło Indonezję w sobotę. Wynosiło ono 7 stopni według skali Richtera, poczyniło spustoszenia na wyspie Flores w Indonezji Wschodniej. Liczba ofiar jak na razie nie jest dokładna, wciąż rośnie.

Ponad 40.000 osób pozostało bez dachu, ze szpitali ewakuowano rannych i chorych.

Ruiny domów i zwalone drzewa zablokowały najważniejsze drogi na wyspie, urwała się łączność telefoniczna.

Rząd australijski zamierza wysłać namioty, żywność, leki wartości 150.000 dolarów australijskich.

WOJAZ GORBACZOWA DO AMERYKI
LACIŃSKIEJ

Ostatnią dobę swego 2-tygodniowego wjazdu po niektórych krajach Ameryki Łacińskiej M. Gorbaczew spędził w jednym z najlepszych uzdrowisk półkuli zachodniej — meksykańskim mieście Cancun. Wcześniej na prywatnej audyencji przyjął go prezydent Meksyku Carlos Salinas de Gortari, minister spraw zagranicznych, przywódca największego związku zawodowego kraju. Elitarny prywatny uniwersytet „Anauac del Norte” nadał Gorbaczewowi tytuł doktora honoris causa. Wygłosił on odczyt dla studentów kilku prywatnych wyższych szkół Meksyku, spotkał się z przedstawicielami miejscowej inteligencji.

Jak pisze wpływała gazeta

„Excelsior”, nie mniej pomyślna była również część komercyjna jego programu. Gorbaczew uczestniczył w seminarium nt. „Wolny człowiek — wolna przedsiębiorczość”, udzielił wywiadu dla radia i telewizji, wydał zamknięte przyjęcie, podejmował obiadem, kołając wybitnych przedstawicieli prywatnej inicjatywy. Wszystkie te imprezy były płatne i zasilają kasę jego fundacji.

M. Gorbaczew odwiedził Argentynę, Chile, Brazylię i Meksyk — cztery największe kraje kontynentu, które rozwiązują doniosłe problemy gospodarce rynku w warunkach ostrych problemów socjalnych.

(ITAR—TASS—ELTA)

CIA, Iran i bomba atomowa

CIA opracowała memorandum, w którym twierdzi się, że Iran kontynuuje pracę nad tworzeniem bomby atomowej. Powierzył to również szef CIA Robert Gates w wywiadzie dla prasy. Jego zdaniem, po 3—5 latach Iran stworzy poważne zagrożenie dla USA.

Wnioski CIA spowodowały spory w Stanach Zjednoczonych. Niektóre organizacje wywiadowcze zaprzeczają wnioskowi CIA. I, naturalnie, jak najenergiczniej odrzuca je sam Iran. Wępie jak jest w rzeczywistości?

Organizacje wywiadowcze USA śledzą Iran bardzo dokładnie. Jest mnóstwo tego przyczyn: obalenie sprzymierzeńca USA szacha w 1979 roku, historia amerykańska w okresie ajatollaha Chomeiniego, upokarzające wzięcie dyplomatów USA jako zakładników itd.

Jednakże najważniejszą przyczyną zmuszającą USA do stałego śledzenia Iranu, jest ropa naftowa Bliskiego Wschodu. Inwazja Iranu na Kuwejt doprowadziła do wymownej, jak łatwo można przerwać dostawy tego żywotnie ważnego surowca do USA i innych krajów zachodnich.

W swym wywiadzie prasowym Gates przypomniał, że Iran kupuje okręty podwodne, człolki i samoloty od Rosji oraz roboty od Korei Północnej.

Dotychczas, zdaniem Gatesa, Iran nie stwarza jeszcze poważnych problemów dla USA, jednakże jest to tylko kwestia czasu: po 3, 4 lub 5 latach trzeba będzie liczyć się z nim poważnie.

Ważną rzeczą jest to, aby nie powtórzyć błędów, popełnionych względem Iranu. W latach osiemdziesiątych USA i inne kraje zachodnie, z wyjątkiem Izraela, ignorowały wysiłki Iranu zmierzające do stworzenia broni atomowej. Po wojnie w Zatoce Perskiej eksperci ONZ przekonali się, że Irak był daleko zaawansowany w tej dziedzinie i służył wywiadu. Wobec USA otrzymał nagane za to, że w czas nie przestrzegły przed dojrzewającym zagrożeniem.

Wydaje się, że CIA wyłącza wnioski z krytyki. We wcześniejszym swoim sprawozdaniu CIA określiła prace Iranu w tworzeniu broni jądrowej jako organizacyjne, znajdujące się w stadium

przygotowawczym. Jeden z pracowników CIA oświadczył, że obecnie Iran osiągnął pod tym względem poziom Iraku z połowy lat osiemdziesiątych.

Na zakup broni Iran wykorzystuje pieniądze otrzymywane za ropę naftową. Jest ich sporo: pod względem skali wydobycia ropy naftowej Iran zajmuje czwarte miejsce na świecie po Arabii Saudyjskiej, Rosji i USA.

Iran stosunkowo prędko odbudował przemysł naftowy po wyniszczającej wojnie z Irakiem. W znacznym stopniu przyczynili się do tego również specjaliści USA.

Podczas wojny z Irakiem Iran utrudniał transportowanie ropy naftowej w Zatoce Perskiej, stawiając zakopy minowe i stosując szybkie najeżdżenie. Teraz Iran będzie posiadał również trzy nowoczesne zakupione od Rosji okręty podwodne wyposażone w silniki dieslowe.

W USA zamierza się znacznie obciążyć budżet wojskowy. Po zakończeniu zimnej wojny USA nie mają potężnego wroga, wobec którego należałoby się zbroić. Wojskowi dla uzasadnienia swej egzystencji muszą zposzukiwać nowych wrogów. Do tego celu Iran nadaje się całkowicie. Zatem ukazanie się raportu CIA można tłumaczyć również takimi racjami.

Jednakże inne organizacje wywiadowcze ostro krytykują ten raport CIA za to, że rzekomo zagrożenie ze strony Iranu jest rozzdmuchane nadmierne, a porównywanie Iranu z Irakiem jest nieuzasadnione.

Nikt nie zaprzecza, że Iran zbroi się. Jednakże ta skala zbrojeń jest o wiele mniejsza niż za rządów szacha, który chciał uczynić z Iranu jedno z najsilniejszych militarnie państw świata. To za, że Iran unowocześnia swe uzbrojenie, które mocno uciępiło w czasie długiej wojny, jest rzeczą zupełnie naturalną. Tym bardziej, że już raz był zaatakowany, a teraz, w jego sąsiedztwie po rozpadzie Związku Sowieckiego znowu jest niespokojnie. Takie są argumenty oponentów Gatesa. Która ze spierających się stron ma rację wykaże dalszy bieg wydarzeń.

(NTB—ELTA)

SPORT

BIEGIEM W... ROK NOWY

Kalendarz imprez biegowych na Litwie każdego roku wieści o Biegu Noworocznym. Nie będzie też wyjątku tym razem. Jak by informował redakcję dyrektora zamkniętej spółki akcyjnej „Astronas” E. Misiulis, będącym tego roku przewodniczącym tej imprezy wraz ze starszym „Zalgiris”, Bieg Noworoczny będzie się 27 grudnia br. stał wyznaczony na godz. 12 na wileńskim stadionie „Zalgiris”, który też przebiegnie 12 km w czystości będąc finałowym.

Wystartować w Biegu Noworocznym może każdy, pod warunkiem, jednak że uprzednio wpłaci startowe. Dla młodzieży do lat 16 te wynoszą 15 litów, a dla dorosłych — 25 litów. Jeśli za uczestników nie uczynią to organizacje, ewentualnie sponсорzy, wówczas wpłaty przelewem sięga 50 litonów.

Klasyfikacja będzie prowadzona w 3 grupach wiekowych kobiet i tyluż grupach mężczyzn. W najstarszych będą mogli startować urodzeni w roku 1953 i starsi, w najmlodszych urodzeni w roku 1974 i młodszy. Zwycięzcy każdej z grup wiekowych zostaną nagrodzeni upominkami rzeczowymi.

Wszelkiej szczegółowej informacji można zasięgnąć pod numerem telefonu 75-02-12.

Pan Misiulis zaznaczył, że będzie bardzo rad każdemu, kto zechce finansowo wesprzeć Bieg Noworoczny. Pieniądże można przelać na następujące konto: 2467286, bank „komercyjny „Vilniaus bankas”, kod: 260101777.

Start w Biegu Noworocznym pozwala wszystkim koledgom mającym rok nie tylko w przenośnym rzutem na taśmie, a zarazem z rozpadu wbiec w rok nowy, czego wypadka też życzyć uczestnikom.

MIEDZY NAMI, PIŁKARZAMI

● Jutro na boiskach Starego Kontynuatu odbędzie się 2. spotkanie eliminacyjne piłkarskich mistrzów świata-94. W grupie II Turcja podejmie Holandię, a w grupie III — Hiszpania — Łotwę. Ten ostatni pojedynk rozstrzygnie przed zimową przerwą drużyny w grupie, gdzie startuje również drużyna Litwy. Spotkanie Turcji z Holandią będzie nieco natomias obejrzeć w Telewizji Polskiej jutro o godz. 21.10, a to z racji, że jest to grupa, gdzie o przepustkę finałową ubiegają się też piłkarze Polski.

19 grudnia mecz Malta—Włochy zamknie tegoroczny cykl spotkań eliminacyjnych w Europie.

● Do wiosny przyszłego roku będą odпочывали w rozgrywkach pucharowych drużyny, jakie się ubiegają o Puchar UEFA. W rewanżowych spotkaniach 1/8 finału zanotowano następujące rozstrzygnięcia: „Juventus” — „Sigma” Otomunie — 5:0, „Real” Madryt — „Benfica” Arnhem — 1:0, „Benfica” Lizbona — „Dynamo” Moskwa — 2:0, „Auxerre” — „Standard” Liege — 2:1, FC Kaiserslautern — „Ajax” Amsterdam — 0:1, „Real” Saragossa — „Borussia” Dortmund — 2:1, „Anderlecht” Bruksela — „Paris St Germain” — 1:1, „Galatasaray” Stambuł — AS Roma — 3:2.

Do ćwierćfinału awansowały jedenastki: „Juventus”, „Real” Madryt, „Benfica”, „Auxerre”, „Ajax”, „Borussia”, „Paris St Germain” i AS Roma.

● Jak już informowaliśmy, najlepszym piłkarzem Litwy roku 1992 w plebiscycie gazety „Sportas” został uznany bramkarz V. Martinukas. Dalsze lokaty zdobyli R. Fridrikas, V. Ivanauskas i V. Baltušnikas.

Rozmaitości

● Według sondażu pewnego francuskiego pisma — 84 proc. Francuzów pragnęłoby mieć prezydenta młodszego, podobnego wiekiem do Billa Clintona. Ankietę wykonała, że najbardziej się im podoba minister zdrowia i spraw humanitarnych Bernard Kouchner. Ma on 55 lat.

Prezydent Francji Francois Mitterrand liczy 76 lat, Bill Clinton — 46 lat.

● Federalne Biuro Spisów USA zakomunikowało, że obecnie w Stanach Zjednoczonych mieszka 1,900,000 Indian. Należą oni do 542 plemion.

● Rozumni, pilni w pracy, ale nie mający poczucia humoru — oto stereotypowy wizerunek Japończyków, który mocno zakorzenił się w świadomości Europejczyków. Mówią o tym publikowane w prasie japońskiej wyniki badania opinii publicznej. Ogółem przeankietowano 6500 osób we Francji, Niemczech, W. Brytanii, Włoszech, Holandii i Hiszpanii.

Mniej więcej połowa respondentów jest przeświadczona, że najlepsze na świecie samochody produkowane są w Niemczech i tylko 15 proc. daje pierwszeństwo japońskim. Woytom, hondom i mazdom. Jednocześnie prawie trzy piąte uczestników sondażu sądzi, że Japończycy bez wą-

Bez słów...

nia przodują w produkcji takich towarów, jak telewizory i biony fotograficzne.

● Akwarele Hitlera powinny zostać we Włoszech. Taką decyzję podjął rząd włoski, który zabronił wywiezienia jego akwa-

rel z Włoch, po aukcji, która odbyła się ostatnio we Florencji. Akwarele przedstawiają różne widoki Wiednia i Monachium, namalowane zostały w latach 1910—1914. Rząd włoski ogłosił je jako majątek narodowy kra-

ju. Zastrzeżł również prawo nabywania wszystkich akwarel Hitlera, jeżeli będą wywożone. W ten sposób rząd włoski pragnie ochronić je przed neonazistami niemieckimi. Akwarele stanowiły własność siostry niezjącego już Rodolfa Sviervo, znanego poszukiwacza i kolekcjonera zaginionych włoskich dzieł sztuki, który odnalazł też akwarele Hitlera.

Namalowane niezwykle starannie obrazy Hitlera nie wyróżniają się oryginalnością. Oszacowano je na sumę od 50 do 100 mln lirów (38—76 tys. dolarów).

● Stuletniego jesiotra złowiono w jednej z największych rzek chińskich — Jangcy. Jak zakomunikowano miał on 5,2 m długości i ważył pół tony.

Specjaliści odnotowali, że jest to największy i najstarszy jesiotr złowiony kiedykolwiek w Jangcy. W Chinach jesiotry są pod ochroną państwa, a miejscowi mieszkańcy nazywają te ryby „żywymi wykopalskami”.

● W Londynie na aukcji Christie’s za 3300 funtów sterlingów (5 tys. dolarów) sprzedano prezerywaty wyprodukowaną w XIX wieku. O ozdobnym erotycznym wzorze, przepasana jedwabną wstążeczką była ona jedną z pięciu sprzedanych na aukcji.

Według doniesień prasy przygotował
Zbigniew MARKOWICZ

Czy przetrwamy?

Obecna sytuacja gospodarki Litwy i poziom życia ludzi

"Reformę gospodarczą" na Litwie zapoczątkowano i prowadzono bez przemyślanej koncepcji gospodarczej, politycznej i prawnej opracowanego programu. Miała ona charakter polityczny, populistyczny, nie posiadała racjonalnego i była prowadzona metodami bolszewickimi. Dlatego w trakcie jej nie zachowano tego, co stworzono do tychczas racjonalnego.

Współczesny stan najważniejszej gałęzi gospodarki Litwy charakteryzują następujące wskazniki.

Przedsiębiorstwa przemysłowe w ciągu 10 miesięcy br. sprzedały produkcji (w cenach porównywalnych) o 48,5 proc. mniej niż w roku ubiegłym. W październiku dostarczyły one do przemysłu produkcji (w cenach porównywalnych) o 64,2 proc. mniej niż w październiku roku ubiegłego. Wydatki na prace detaliczny obrót towarowy państwowych, państwowo-akcyjnych i spółdzielczych przedsiębiorstw handlowych w cenach porównywalnych był o 45,5 proc. niższy niż w roku ubiegłym. W październiku państwowe przedsiębiorstwa budowlane wykonały prac o 44 proc. mniej niż

w październiku roku ubiegłego. W ciągu października w porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego kolejno przewieziono o 55,3 proc. ładunków mniej, transportem samochodowym — o 66,1, transportem rzeczny — o 49,7 proc., transportem powietrznym — aż o 78,3 proc. mniej. Znacznie zmalało również wykorzystanie wszystkich mocy produkcyjnych.

Upadek produkcji w przemyśle i szczególnie w rolnictwie miał ogromny wpływ na znaczną podwyżkę cen i taryf towarów konsumpcyjnych i usług. W październiku 1992 r. w porównaniu z grudniem 1990 r. ceny towarów konsumpcyjnych i usług wzrosły średnio 37 razy, ceny artykułów spożywczych — 39,7, ceny towarów niespożywczych — 40,1, ceny płatnych usług dla mieszkańców — 47,2 razy. Jednocześnie w październiku br. przeciętne płace w porównaniu z październikiem 1991 r. wzrosły tylko 12-krotnie.

Upadek produkcji i ceny wzrastające szybciej od dochodów pieniężnych na artykuły spożywcze i niespożywcze miały decydujący wpływ na spadek poziomu życia wszystkich ludzi Litwy. Ilustruje to poniższa tabela.

POZIOM ŻYCIA LUDZI LITWY W PAŹDZIERNIKU 1992 R.

Klasyfikacja ludzi	Liczba		Dochody pieniężne w talonach na 1 osobę
	tys. osób	ciężar własciwy, proc.	
1. Wszyscy samodzielni ludzie	1897,6	100	6812
1.1. Pracujący w produkcji materialnej:			
w przemyśle	566,9	73	7569
w rolnictwie	332,1	17,5	2648
w budownictwie	182,7	9,6	7025
w handlu	5,4	0,3	4789
1.2. Pracujący w gałęziach niewytwarzających:			
w dziedzinie ochrony zdrowia, kultury fizycznej i opieki społecznej	512,8	27	4892
w dziedzinie oświaty	104,7	5,5	4732
w dziedzinie kultury	144,4	7,6	4598
w dziedzinie sztuki	23,6	1,2	3739
w dziedzinie nauki	5,2	0,2	3767
w dziedzinie nauki	29,7	1,6	4612
w dziedzinie kredytowania i ubezpieczeń państwowych	10,7	0,6	8406
2. Emeryci	881,6	23,5	3160
3. Dzieci do lat 15 i inni	972,3	25,9	719
4. Wszyscy ludzie Litwy	3751,5	100	4405
minimalny poziom utrzymania	—	—	5053

Przytoczony w tabeli poziom życia ludzi Litwy charakteryzują otrzymane przez nich dochody pieniężne (płace, emerytury, zasiłki i in.), po potrąceniu obowiązkowych podatków. Przeciętna taryfa podatku dochodowego wynosi 23 proc., natomiast minimalny poziom utrzymania ustalono na podstawie minimalnego koszyka utrzymania. W cenach sierpnia trzydziesty minimalny poziom wynosił 3115 rb, natomiast w cenach października — 5053 talonów. Ustalony przez władze minimalny poziom utrzymania wynosił zaś 1600 rb, a minimalne wydatki — tylko 1700 rb. Wymczasem wszyscy wiemy doskonale, że minimalny poziom utrzymania oznacza granicę, poza którą człowiek nie żyje, lecz tylko vegetuje.

Z przytoczonych w tabeli danych widać, że w październiku już wszyscy ludzie Litwy żyli poniżej granicy niedzi. W dużej części żyją emeryci, rolnicy, pracownicy oświaty, kultury, sztuki i nauki. W nie mniejszej części żyli też ludzie pracujący w gałęziach materialnej, gdyż na ich barkach spoczył cały ciężar utrzymania swych rodzin (szczególnie dzieci w wieku do 15 lat). Większość ludzi nie może już nabyć nawet niezbędnej

szczyt artykułów spożywczych. Wieg zbliża się zaprogramowana przez „ekonomiczną gospodarkę” widmo głodu.

Były tymczasowy rząd nie podejmował kroków, aby chociaż nieco wstrzymać lub złagodzić spadek sioły żywcio ludzi. Taką swoją „bezzwrotną” władzę usprawiedliwiali przagnieniem zahamowania inflacji, wzrostu wynagrodzeń i ustabilizowania cen towarów, gdyż ludzie nie będą mieli za co ich kupować. Wyjaśniano również, że w budżecie nie wystarcza pieniędzy. Prócz tego władze skorzystały z „humanitarnej” ustawy republiki o gwarancjach emerytur, niepracującym emerytom, zasiłków osobom, otrzymującym zasiłki z tytułu niezdolności do pracy itd.

Dokonała przez nas analiza potwierdziła, że władze uczyniły to wszystko świadomie. Nie indeksują plac, emerytur i innych wypłat władze kosztem

zubożałych ludzi (przed wszystkim ich obowiązkowymi wpłatami do budżetu) jedynie w październiku zgarnęli do swej kieszeni około trzech miliardów talonów bezprawnych dochodów. Tu właśnie było ukryte źródło środków „przepelnionego” budżetu na organizowanie referendum, szafowanie pieniędzmi (również walutą) ze skarbu państwa na podwyżkę swego uposażenia i emerytur, wypłacanie zasiłków deputowanym, jak też pokrywanie wydatków na podwyżkę „niezgodnego z granicą” „Reforma gospodarcza” realizowana przez pracujące władze i trzech Sajudis wyłącznie w celach politycznych, metodami woluntarystycznym i korupcyjnym całkowicie zubożyła ludzi Litwy. Czy wytrzymają oni tę niedzę, w dużym stopniu zależy od polityki gospodarczej oraz kompetencji obecnego Sejmu, jego nowego rządu, jak też skuteczności środków ratowania przed głodem.

Co przede wszystkim należałoby zrobić, aby chociaż zahamować rozpad ekonomiki i katastrofalny spadek stopnia życia ludzi? Jak zainteresować właścicieli wszystkich form własności i struktur najszybszym wznowieniem i przyspieszeniem produkcji, ratując ludzi przed głodem?

1. Sądzę, że bezwzględnie należałoby czasowo wstrzymać, może gdzieś w skorygować realizowaną dotychczas „reformę gospodarczą” (jak też „reformę rolną”) gospodarki Litwy i wcielanie w życie wszystkich związanych z nią przyjętych ustaw i ustawowych aktów normatywnych. Należałoby w trybie pośpieszonym zwinąć i w sposób kwalifikowany rozpatrzyć wyniki pierwszego etapu reformy, uogólnić ją i dokonać oceny.

2. W trybie pilnym przygotować uzasadnioną prawnie i politycznie koncepcję skutecznej reformy gospodarczej oraz środki i program jej realizacji, w którym zostałyby uwzględnione obecne warunki, propozycje oraz postulaty wszystkich ludzi i ich grup. W tym celu należałoby skonsolidować grupy kompetentnych specjalistów odpowiedzialnych gałęzi gospodarki, którzy by dokonali tej pracy.

3. Sejm i rząd powinny zrezygnować z mieszania się do działalności gospodarczej ludzi Litwy i jej regulowania. Głównym przeznaczeniem władzy powinno być tylko tworzenie ludziom dobrych i prawidłowych warunków działalności ekonomicznej, ustalanie ogólnych zasad takiej działalności gospodarczej, które służyłyby dobrobytowi wszystkich ludzi. Doświadczenie światowe potwierdziło, że jeśli władza (państwo) wtrąca się do jakiegokolwiek działalności ludzi (gospodarczej, kulturalnej, naukowej itd.), to upada wszystko. Tak właśnie się stało również na Litwie.

4. Bezwzględnie powołać grupę kompetentnych i niezależnych specjalistów (ekonomistów, prawników), która by rozpatrzyła i ustaliła szkody wyrządzone przez „reformę ekonomiczną” gospodarkę Litwy, ujawniła wszystkich winnych i zacięła odpowiedzialność, sprawiedliwość, uczciwość, demokracja, swoboda wyboru jednostki i jej ochrona, własność prywatna, wolny rynek oraz kompetentność, odpowiedzialność władzy wszystkich szczebli i struktur będą gwarancją tego, że ludzie Litwy przetrwają niedzę.

Dr. prof. Ksaveras PURVINSKAS
(„Tiesa” z 10 grudnia)

Prawo własności przyznaje... sąd

REALIA WSI

Tuż po wojnie we wsi Rezy w butrymańskiej gminie było 60 zagrod. Nie pozostało i 20. Wiele się zmieniło w życiu wieśniaków. Niezmienne zostało tylko ich pragnienie posiadania własnej ziemi. Ledwie się ukazała ustawa o zwrocie ziemi byłym właścicielom — złożyli podania do służby reformy rolnej gminy butrymańskiej o zwrot ich byłych parceli lub ojcowizny. Służba zwróciła się do archiwum państwowego o zaświadczenia potwierdzające własność. Niestety, na odpowiedź trzeba było długo czekać. Ostatnio jednak

część mieszkańców otrzymała wiadomość z archiwum, ale niezbyt pocieszającą. Bo w dokumentach potwierdzających prawo własności na ziemię mieszkańców tej wsi nie zachowały się lub zachowały się tylko częściowo. Mając takie odpowiedzi mieszkańcy wsi, jak przewiduje ustawa, w celu przywrócenia prawa własności na ziemię lub jej dziedziczenia, zwrócili się do sądu rejonowego. Dokumenty niezbędne dla sądu pomogła przygotować gminna służba reformy rolnej.

Przed kilku dniami w Butrymańcach odbyło się otwarte wyjazdowe posiedzenie sądu. Sędzia Viktoras Aidukas (od 1 listopada br. ma prawo rozpatrywania takich spraw bez ławników) otrzymał 11 spraw i natychmiast przystąpił do pracy.

Jako pierwszy do pokoju, gdzie odbywało się posiedzenie sądu wszedł Czesław Rynkiewicz. Sędzia zapoznał się z treścią podania penta, w którym się mówi, że jego ojciec Antoni zmarł w 1958 roku, posiadał 6 hektarów ziemi. Jest też zaświadczenie z archiwum państwowego potwierdzające częściowo stwierdzenia penta. Sędzia uważnie analizuje akt i plan parceli ziem sporządzony przy świadkach i przystępuje do przesłuchania świadków. Edward Rozmysłowicz twierdzi, że Antoni Rynkiewicz miał 6 hektarów w jednym kawałku, wie o tym dobrze, gdyż parcele ich były obce. Drugi świadek, też sąsiad — Jan Jankielajć, dobrze pamięta parcele — 6-hektarową w jednym kawałku. Po zbadaeniu okoliczności sprawy V. Aidukas postanowił: uznać Czesława Rynkiewicza za spadkobiercę 6 hektarów ziemi, która była własnością jego ojca. Po 10 dniach może on otrzymać pisemne orzeczenie sądu. Z tym orzeczeniem zwróci się do gminnej służby rolnej, która na tej podstawie przydzieli ziemię.

Mniej więcej tak rozpatrywać kolejnych 10 spraw sądowych mieszkańców wsi Rezy. Niby każda inna, ale

też na swój sposób i szczególnie. Na przykład, Witold Zaborowski ubiega się o uznanie przez sąd faktu, że do jego ojca należało 9 hektarów ziemi. Obecnie jego dom stoi na ziemi ojca. Jest to okoliczność ważna dla sądu, jako że w owym czasie domy można było budować tylko na własnej ziemi. Pomimo że z archiwum brak dokumentów potwierdzających, zeznania świadków są zgodne ze stwierdzeniem penta i sąd przyznaje prawo własności na ziemię.

V. Aidukas powiedział, że sąd w rejonie powinien rozpatrzyć ponad 11 tysięcy takich spraw. Łatwo więc sobie wyobrazić, ile to będzie trwało jeżeli nie uprości się i nie przyspieszy tego procesu. Mniej więcej od pół roku honoruje się przyznawanie prawa własności na ziemię w trybie sądowym, a sąd zaczął rozpatrywać takie sprawy praktycznie przed dwoma miesiącami. Wszystko hamuje brak odpowiedzi z archiwum państwowego.

Dwa razy w Dajnowie i raz w Kolesnikach odbywały się wyjazdowe posiedzenia sądu. Szczególną aktywność wykazywał służby rolne strefy ejszyskiej. Czym to jest spowodowane? — zapytałem kierownika rejonowej służby rolnej Stanisława Lebedzia.

— Są dwie przyczyny — powiedział. — Mieszkańcy tej strefy otrzymali bardzo mało pozytywnych odpowiedzi z archiwum, toteż służby gminne mają teraz dużo pracy przy przygotowaniu dokumentów do sądu. Prócz tego w tej części rejonu ludzie mieszkają przeważnie na chutorach, granice posiadłości ziemskich są wyraźne i to ułatwia przygotowanie i rozpatrywanie spraw w sądzie. W toku są przesłuchania świadków. Edward Rozmysłowicz twierdzi, że Antoni Rynkiewicz miał 6 hektarów w jednym kawałku, wie o tym dobrze, gdyż parcele ich były obce. Drugi świadek, też sąsiad — Jan Jankielajć, dobrze pamięta parcele — 6-hektarową w jednym kawałku. Po zbadaeniu okoliczności sprawy V. Aidukas postanowił: uznać Czesława Rynkiewicza za spadkobiercę 6 hektarów ziemi, która była własnością jego ojca. Po 10 dniach może on otrzymać pisemne orzeczenie sądu. Z tym orzeczeniem zwróci się do gminnej służby rolnej, która na tej podstawie przydzieli ziemię.

Praca sądu będzie bardzo skomplikowana — dodaje S. Lebedź — gdy zwrócą się petenci z wielkich wsi, zasiedlanych jeszcze do niedawna, a także z miejscowości, gdzie ziemia była w tak zwanych smurach. W skali rejonu stanowi ona trzecią część. Powstaje problem, w jaki sposób zwracać takie parcele?

W rejonie przyznawanie prawa własności drogą sądową dopiero, rzecz można, rozkręca się. Dobre jest, że proces ten wreszcie ruszył z utartego punktu. Budzi jednak niepokój fakt, że aż tak wielu pretendentów do odzyskania ziemi nie posiada dokumentów potwierdzających prawo własności. Czy by aż do końca bieżącego stulecia będą zmuszeni czekać niektórzy pretendenci do odzyskania ziemi, zanim sąd rozpatrzy ich sprawę? Czy doczekają?

Piotr RYNGIEWICZ
Rejon sołecznicki

Powstanie Szkoła Kresowa

Fundacja Kresowa TOTUS z siedzibą w Białymstoku opracowała założenia Szkoły Kresowej dla młodzieży i studentów z regionu północno-wschodniego oraz naszych wschodnich sąsiadów: Białorusi, Litwy i obwodu kałiningradzkiego Rosji.

Szkoła Kresowa działać będzie pod hasłem „Dialog i tolerancja”, zaś jej podstawowym celem jest popularyzacja wśród młodzieży idei integracji ogólnoeuropejskiej, Rady Europy i Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej.

Czarnoborskie spotkanie

W ubiegły czwartek w Polskiej Szkole Średniej w Czarnym Borze gościł kierownik Konsulatu Generalnego RP w Wilnie Do-biesław Rzemieniecki. Zapoznał się on z sytuacją gospodarczą szkoły, jej życiem codziennym. Odwiedził wszystkie klasy. Pierwzacy otrzymali w darze od konsula pięknie ilustrowane książki wierszy dla dzieci Jana Brzechwy. Najmłodsi popisywali się wo-bec gościa śpiewem i recytowa-niem wierszyków. Starszoklasiści opowiedzieli o swoich planach na przyszłość, w których niepo-dzielnie miejsce, a propos — zajmują marzenia o wyższych studiach rolniczych i menadżerskich...

Pan Rzemieniecki interesował się również: czy uczniowie czarnoborskiej szkoły uczęszczają w wileńskich polskich zespołach ar-tystycznych, czy mają swój, miej-szeczny zespół? Jaką lekturę dodat-kową wykorzystuje się na lek-cjach literatury polskiej?

Dyrektor szkoły Janina Kar-picka-Lebrichienė, zastępca dyrek-tora do spraw nauczania Jad-wiga Runiewicz oraz nauczyciel, ka języka polskiego i literatury

Alina Mikolajewicz opowiedziały o działających w Czarnym Bo-rze polskich zespołach — „Bo-rowszcza” i „Borowianka”, o braku książek z literatury pięknej o tym, że 60-letni drewnia-ny budynek szkolny wymaga re-montu i dobudowy. W roku bie-żącym uczy się tu bowiem 172 uczniów. Są dwie pierwsze pol-skie klasy. Uczniowie jednej z nich tymczasowo, z braku miejsc, uczęszczają do po-bliższych Wólczun. Mówiono rów-nież o czarnoborskiej Kaplicy mieszczącej się obecnie w byłej piekarni Siostry Urszulanek. Cia-snej, niestety. O problemach Do-mu Kultury w Czarnym Borze i innych.

Dobiesław Rzemieniecki za-proponował dyrekcji szkoły po-wołać komitet społeczny, składa-jący się z rodziców. Otworzył konto w banku i ogłosił w „Kur-ierze Wileńskim” akcję zbiera-nia składek charytatywnych na odbudowę szkoły polskiej w Czarnym Borze.

Alina LASSOTA

Rejon wileński

Pośród damek

Do tego turnieju przymierza-liśmy się dwukrotnie. Wiosną bieżącego roku musieliśmy po-sować, po tym, kiedy trąbienie o nim na łamach „Kuriera Wileń-skiego”, pozostało praktycznie bez echa. Nie pasowaliśmy jed-nak ostatecznie, nie chcąc wie-dzieć jakos, że wśród naszych Rodaków brakuje tych, którzy w wolnych chwilach grają w war-caby. Stąd do turnieju „Być w damce!” wróciliśmy przed par-ma tygodniami, ponownie paro-krotnie anonując go na łamach „Kuriera”.

Tym razem nie wolałymi na puszczy. Zgłoszenia do udzia-łu sypały się niczym z rogu obfitości, a przede wszystkim celowały w tym szkoły. Ostatec-nie na liście startowej w trzech grupach wiekowych nal-czyliśmy 67 osób, a „geografia” sięgała poza Wilno, Troki i Je-szcze trochę. Cieszyliśmy się imy, cieszyła się Władysława An-drołojć, mająca w swej skarbo-nce trzy tytuły mistrzyni Związ-ku Radzieckiego i kilkanaście złotych krążków z mistrzostw Litwy, z pół słowa godząc się być głównym sędzią batalii przy szachownicy, a na domiar zgra-żać ze zwycięzcami: symulane.

Zbiórka minionej soboty w Szkole Średniej im. Syrokomli (po raz kolejny sportowe Bóg

zaplać. Dyrektorce za gościnne progi! aczkolwiek i nie wyglą-dała tak imponująco jak pier-wotnie się zanosiło, mogła za-dowodzić zgłosiło się bowiem 37 osób. Najliczniej obsadzona by-ła grupa najmłodsza, najskrom-niej — najstarsza, a z racji na nikiłe szybki poci pięknej dzie-wczęta i panie musiały walczyć razem z mężczyznami.

Podczas uroczystej ceremonii otwarcia najwięcej braw dostał nasi Rodacy z Oszmiany, którzy nie bacząc na sługawicę na szo-sie w liczbie 7 osób na czele ze Zbigniewem Kamińskim w bojo-wych nastrojach przybyli do Wilna. Byli obecni na naszej im-prezie po raz pierwszy, ale z pewnością nie po raz ostatni.

W przeciągu czterogodzinnych zmagaj każdy albo prawie każdy z uczestników zdążył pobyć w damce. W dwóch pierwszych grupach wiekowych grało syste-mem szwajcarskim, w najstar-szej, gdzie startowało 10 uczest-ników, każdy mierzył się z każ-dym. Wśród najmłodszych kla-sa dla siebie był Wiktor Braze-wicz, uczeń szkoły średniej nr 26 m. Wilna, tracąc w 7 run-dach ledwie jeden punkt i wy-przedzając wileńskich kolegów z ławy szkolnej — Darka Kieru-ławy i Marka Poloińskiego, któ-rzy zgromadzili odpowiednio 11

i 9 pkt. W grupie wiekowej 1976—1979 najczęście był w damce Grzegorz Matulewicz z Trockiej Szkoły Średniej nr 1. Na jego koncie 12 pkt. O punkcie mniej zanotował w ostatecznym rozrachunku Józef Tomaszewicz, a o 3 punkty — Edward Klez-un. Tytuł zwycięzcy w najstarszej grupie przypadł Wiczesławowi Perwenisowi z Podbrodzia. Uży-skał on 17 pkt na 18 możli-wych. Po pięciach natomiast naj-bardziej deptali ma Rodacy z Oszmiany Roman Dziedziół i Siergiej Chrapicki.

Po trzech najlepszych w każ-dej grupie dostało w nagrody książki, rzeczowe trofea oraz dy-plomy klubu sportowego Pol-aków na Litwie „Polonia”. Ponad-to wyróżnieni zostali najmłod-si i najstarsi uczestnicy turnieju. Każdy startujący odje-chał do domu natomiast z pro-porczykiem i kalendarzem na 1993 rok.

Końcowy akord stanowiła symulana zwycięzców z samą Władysławą Androłojć. Arcymi-strzyni — bo taki właśnie ty-tuł posiada Władysława — tym razem również grała do „jednej bramki”, dając wspaniałą lek-cję warcabowego kunsztu, a po czym chętnie się godząc na wspólne zdjęcie na pamiątkę.

Turniej „Być w damce!” wieniczył tegoroczny sezon im-prez organizowanych przez klub sportowy Polaków na Lit-wie „Polonia”. II Zimowe Igr-zyska Polaków w Suderwi, biegi prześlajowe poświęcone Konsty-tucji 3 Maju, Dzień Olimpijczyka w Nowej Wilejce, IV zlot turystyczny Polaków na Litwie, turniej piłkarski szkół m. Wilna, udział w Zimowych Igrzyskach Polonijnych w Zakopanem, w narciarskim Biegu Piastów, w II polonijnych mistrzostwach świa-ta w pilce nożnej znaczący zre-sztą wspaniałymi sukcesami, wyprawienie usportowionej mło-dzieży na zimowiska i kolonie letnie w Polsce — oto co się składa na nasz dorobek.

Korzystając z okazji w imie-niu zarządu KSPL „Polonia” chciałbym najserdeczniej po-dziękować tym wszystkim, kto uczestniczył w naszych im-prezach jak też tym, kto je wspie-rał: dobrym słowem, czynem, bezinteresownym pobrzekia-niem sarkawką wreszcie, kiedy wypadło ufundować nagrody dla zwycięzców. Życząc wszystkim naszym Przyjacielom krzepkiego zdrowia, uśmiechów losu, pogody ducha i nadziei na lepsze czasy.

Henryk MAZUL, prezes KSPL „Polonia”
NA ZDJECIACH: przedzielni warcabami; zwycięzcy turnieju „Być w damce!” wraz z arcy-mistrzynią Władysławą Andro-lójć.

Fot. Walery Charin

Podziękowanie

W imieniu wszystkich osób: e-merytów, inwalidów, rodzin wieloletnich, samotnych matek, uczniów szkół nr 14 i nr 55 klas polskich chcemy podziękować Klubowi Inteligencji Katolickiej, szczególnie Pani Halinie Górskiej, która zorganizowała w War-szawie akcję zbierania paczek żywnościowych na zbliżające się święta.

Nie wymieniamy tu nazwisk wszystkich ofiarodawców, bo jest ich bardzo dużo, ale z całego ser-ca dziękujemy im, Bóg zapłać.

Dziękujemy bardzo Pani Mirosławie Kiewerskiej, która oprócz sporej ilości paczek zorganizowa-ła transport na dostarczenie tych paczek na Litwę oraz osobom, która pomagały i pilotowały paczki do Wilna: Pa-ni Magdalenie Ciecierskiej, Pa-nu Jerzemu Nowickiemu, Panu Jerzemu (niestety, nie znamy

nazwiska) oraz Panu Zbigniewo-wi Kulawikowi. Niech Matka Boska Ostrobramska ma Was wszystkich w swojej Opiece, a Bóg Wam błogosławi za tak wspaniałe dary i pomoc z serca płynące.

Wesołych Świąt!
 W imieniu wdzięcznych ro-daków
 Janina RADZIUSZ,
 Helena MICHAŁOWSKA,
 Irena PIOTROWSKA

Wszystkie brawa Łajkowskemu!..

Po raz pierwszy zagrał komediową rolę kłosem w wie-ku trzydziestu lat. Przez nastep-ne 20 lat miał wiele zabawnych ról, a jednak ta była szczególna. I do niej jako dojrzały jubilat sceniczny wrócił. Wraz z Jerzym Łajkowskim powrócił do „sztuki sprzed lat” — zrealizowanej przez reżysera Irene Rymowicz, a od-nowionej przez Irene Litwinowicz — Polski Teatr Ludowy przy Wileńskim Pałacu Kolejarzy. Grało dziś obok jubila-ta nowe pokolenie aktorów: Elzbie-ta Monkiewicz, Mieczysław Dwie-łewicz i inni. Wystąpił i Dominik Kuzniewicz, tym razem nie w swojej roli gawędziarza Wincu-ka, lecz komediowego Ojczulka...

Ale wszystko po kolei. Wszak teatr, przysłowiczo, „od szta-tki się zaczyna”.

„W foyer rekwizyty i stroje aktora. Czarny parasol z napisem „Jerzy Łajkowski — 25 lat na scenie”. Kontusz i czapka turec-ka ze spektaklu „Zagłoba swa-tem”, czarny cylinder z bajki „Dzikie łabędzie”, peleryna, pe-ruka i korona królewska z „Zol-nierza i królowny”, czapka i spada ze „Sługi dwóch panów”, i szereg zdjęć jubila-ta grającego w spektaklach „Pan Demasz”, „Gesi i gaski”, „Tatus pozwolili”, „Pulapka”, „Dwie matki”, „Da-my i huzary”, „Jaszczurka”, ba-wiącego dzieci podczas Choinek Noworocznych. Oprócz tego — puder, lusterko i kwiaty. Mnóst-wo kwiatów...

A już z sali dolatywały echa marszowej muzyki. Wszystkie po-stacie grające w „Ciotce Karo-la” nasterowały w tym czasie po scenie... Później były listy miło-sne, zaloty Karola i jego kolegi do uroczych panienek, przyjazd ciotki-milionerki z Brazylii, któ-ra wszystkich wprowadziła w za-męt, a publiczności przysporzy-ła szerszego śmiechu i dobrego humoru...

Po spektaklu, jak na prawdzi-wo jubileusz, przystoi strzelały kółki szampiana, była muzyka i tańce. Jednak nie obszedło się bez problemów. Mówiła o nich w obecności kierownika Konsu-latu Generalnego w Wilnie Do-biesława Rzemienieckiego, kon-sula Henryka Stawryłły, dyrek-tora Departamentu Narodowości na Litwie pani Haliny Kobeckal-te, kierownika ds. kultury ZG ZPL Apolonii Skakowskiej, pre-sza ZM ZPL Stanisława Krzy-żyskiego, dziennikarzy z „Kur-iera Wileńskiego” i dwutygodni-ka „Znad Wilni!” — wioleletni re-żyser teatru pani Irena Rymo-wicz:

— Przez prawie 30 lat jesteśmy związani z tym gmachem. Tu są nasze stroje, dekoracje, duże za-plecze i scena. Jest tu wygodnie. Niestety do 1 marca przy-szedłemu roku czekamy oficjalnej de-cyzji Ministerstwa Kultury w sprawie losów gmachu Pałacu Kultury Kolejarzy. Jeżeli nas stąd wypuszczą, skomplikuje to nasze życie i samo istnienie teatru...

Pan Dobiesław Rzemieniecki pytał kierownictwo teatru o sy-tuację finansową, liczbę etatowo-nych pracowników związanych z polską placówką artystyczną, o to, jak często aktorzy grają w terenie.

— Niedawno wróciliśmy z Grypszek — mówiła pani Irena. Ciężko było z transportem. Ale zadziwczymy pomoc pani Kobeckal-te i pani Skakowskiej. Za lata istnienia Polskiego Teatru Ludowego objeżdżiliśmy wzdłuż i wszerz całą Wileńszczyznę, na-wet najmniejsze wioseczki. Pa-miętają to nasi wioleletni aktorzy jak pani Danuta Sielicka, która gra już 30 lat i nasz Jurek Łaj-kowski — dziejejszy jubilat...

Alina LASSOTA

Tankiewicz, 23.10 — Muzyko-rama, 23.50 — Lekcja języka an-gielskiego — Radio BBC, 24.00 — Muzyczna noc Mirosława Ju-chiewiczca.

Czwartek, 17 grudnia: 17.15 — „Polskie sprawy” Przegląd tygo-dnia, 23.10 — „Portret artysty”, 23.50 — Lekcji języka angielskie-go — Radio BBC, 24.00 — Mu-zyczna noc Rajmunda Kowalko-wa.

Piątek, 18 grudnia: 17.15 — „Wydarzenia tygodnia — gość tygodnia”, 23.10 — Lista przebo-jów Radia „Znad Wilni!”, 24.00 — Muzyczna noc Rajmunda Ko-walkowa.

Dział reklamy Radia „Znad Wilni!”: 2029, Wilno, al. Lalswe 60, tel. 42-94-57.

UKF 69.05
Znad Wilni!
 Rozgłośnia radiowa

Radio „Znad Wilni!” proponuje codziennie od godziny 14.00 do 02.00 stałe audycje w tym czasie, re-transmisje programów BBC, o-śrotenia, kursy walut, konkursy oraz następujące audycje:
Wtorek, 15 grudnia: 17.15 — „Tydzień w mieście” pr. Jarosława Stefanowicza, 23.10 — Przypadkowy koncert, 23.50 — Lekcja języka angielskiego — Radio BBC, 24.00 — Muzyczna noc Mirosława Juchiewiczca.
Środa, 16 grudnia: 17.15 — „Czas biznesu” pr. Walerego

O ustalaniu opłat lokalnych

Jako że tryb ustalania opłat lokalnych nie jest реглаmentowany ustawowo rząd Republiki Litewskiej postanawia:

1. Zanim przyjęta zostanie ustawa o opłatach lokalnych za potwierdzeniem trybu ustalania opłat lokalnych oraz wykorzystania środków niebudżetowych funduszy samorządowych, tworzonych z opłat lokalnych (załącznik).
2. Ustalić, że opłaty lokalne, przewidziane do dnia wejścia w

życie niniejszej uchwały mogą być stosowane i nadal, jeśli zgodne są z założeniem punktu 11 trybu ustalania opłat lokalnych oraz użytkowania środków funduszy niebudżetowych samorządów, tworzonych z opłat lokalnych zatwierdzonego przez niniejszą uchwałę.

Inne opłaty lokalne mają być uzgodnione z tym trybem do 1 lutego 1993 r.

Tryb ustalania opłat lokalnych oraz wykorzystania środków samorządowych funduszy niebudżetowych, tworzonych z lokalnych opłat

TRYB USTALANIA LOKALNYCH OPŁAT

1. Lokalna opłata jest ustalana przez radę samorządu wpłać dla osób prawnych i fizycznych za świadczone przez samorząd, jego oddziały i służby strukturalne usługi niegospodarcze lub za prawo korzystania z obiektów stanowiących własność samorządu, znajdujących się na jego terytorium lub w sferze jego wpływu czy interesu.

2. Opłaty lokalne mogą ustalać jedynie rady samorządów na mocy własnych decyzji po uzgodnieniu z Ministerstwem Finansów.

3. Przed ustaleniem lokalnej opłaty ma być opracowany i przedstawiony Ministerstwu Fi-

nansów projekt regulaminu (przepisów) ściągania opłat lokalnych (z uwzględnieniem subiektywów, od których pobierane będą opłaty, od wielkości tarify opłat, jak również kto będzie pobierał te opłaty oraz innych warunków pobierania opłat). Jednocześnie ma być przedstawiony projekt regulaminu niebudżetowego funduszu samorządu, tworzonych z opłat lokalnych.

4. Ekspertyzy projektów regulaminu (przepisów) pobierania opłat lokalnych oraz funduszu niebudżetowego samorządu, tworzonych z opłat lokalnych przeprowadza Ministerstwo Finansów w ciągu miesiąca od przedłożenia tych projektów. Jednocześnie dla ekspertyzy ma być przedstawiony projekt decyzji w sprawie ustalania opłat lokalnych oraz pismo objaśniające, z

podaniem motywacji ustalenia tej opłaty.

5. Wnioski ekspertyzy, wskazane w pkt. 4 niniejszego trybu Ministerstwa Finansów w ciągu miesiąca w postaci pisemnej zobowiązane jest przedstawić samorządowi.

6. Jeśli rada samorządu nie zgadza się z wnioskami przeprowadzonej przez Ministerstwo Finansów ekspertyzy, kwestię ustalania opłaty lokalnej rozstrzyga rząd Republiki Litewskiej.

7. Opłata lokalna obowiązuje tylko na terytorium samorządu i może być ustalana dla wszystkich osób prawnych i fizycznych z wyjątkiem organizacji utrzymywanych z budżetu państwowego oraz budżetu państwowego Litwy, jak też organizacji charytatywnych.

8. Rada samorządu swymi decyzjami nie może zmieniać trybu ustalania opłat lokalnych oraz istotnych warunków, zapobieganych przez Ministerstwo Finansów lub rząd Republiki Litewskiej.

9. Opłaty lokalne mogą być pobierane wyłącznie w walucie krajowej.

10. Tarify opłat lokalnych mogą być indeksowane jedynie z uwzględnieniem zmiany oficjalnego podawanego przez Departament Statystyki indeksu cen konsumpcyjnych. Decyzję o indeksowaniu tarify opłat lokalnych może podejmować jedynie rada samorządu.

11. Bez wniosków Ministerstwa Finansów lub zezwolenia rządu Republiki Litewskiej rada samorządu może ustalić opłatę lokalną jedynie za takie usługi niegospodarcze, które na terytorium samorządu świadczą też inni świadczący usługi.

Lokalne opłaty za usługi mogą być również ustalone dla instytucji utrzymywanych z budżetu samorządowego lub budżetu państwowego Litwy jak też organizacji charytatywnych.

12. Samorzady nie mogą ustalić dodatkowych lokalnych opłat (podatków) dla osób prawnych i fizycznych, jeśli za te obiekty, czynności lub usługi ustalono już dla nich podatki państwowe lub opłaty.

13. Ministerstwo Finansów raz w miesiącu ma złożyć rządowi Republiki Litewskiej informację o wnioskach ekspertyzy opłat lokalnych.

UŻYTKOWANIE ŚRODKÓW FUNDUSZY NIEBUDŻETOWYCH SAMORZĄDÓW, TWORZONYCH Z LOKALNYCH OPŁAT

14. Rada samorządu po otrzymaniu pozytywnej opinii ekspertyzy Ministerstwa Finansów lub zezwolenia rządu Republiki Litewskiej na ustalenie lokalnej opłaty podejmuje decyzję w sprawie ustalania lokalnej opłaty, zatwierdza jej tarify, przepisy pobierania, a także zatwierdza regulamin funduszu niebudżetowego samorządu, tworzonych z opłat lokalnych oraz kosztorys użytkowania środków tego funduszu. Po upływie roku finansowego rada samorządu zobowiązana jest zatwierdzić spr-

wodzenie z użytkowania środków funduszu niebudżetowego samorządu, tworzonych z opłat lokalnych.

15. W celu gromadzenia środków z opłat lokalnych w banku ma być otwarte specjalne konto. Tryb ewidencji środków i ich gromadzenia oraz wykorzystania na zlecenie rad samorządowych dokonują zarządy miejskie (rejonowe), kierując się metodą obliczania środków niebudżetowych instytucji i organizacji budżetowych.

16. Fundusze niebudżetowe samorządów, stworzone z opłat lokalnych mogą być używane tylko zgodnie z ich regulaminem oraz zatwierdzonymi kosztorysami wydatków.

Nie wykorzystane w tym roku zgodnie z przeznaczeniem środki funduszy niebudżetowych samorządów nie są przelewane do budżetu i mogą być wykorzystane w roku przyszłym zgodnie z tym samym przeznaczeniem.

17. Ze środków funduszy niebudżetowych samorządów zezwala się pokryć wydatki na pobieranie opłat lokalnych oraz inne.

Wydatki, związane z wynagrodzeniem za pracę ustala się zgodnie z normami wynagrodzeń służbowych, stawek taryfowych i wynagrodzenia za pracę, stosowanymi wobec pracowników instytucji budżetowych lub przedsiębiorstw państwowych o specyficznym przeznaczeniu.

Wydatki związane z nabyciem podstawowych środków oraz innych zasobów materiałowych mogą być ustalane w trybie przewidzianym przez rząd Republiki Litewskiej.

Zatwierdzone uchwałą rządu Republiki Litewskiej nr 918 z 30 listopada 1992 r.

Przepisy Fundacji Oświaty Litwy

CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Fundację Oświaty Litwy (zwana dalej fundacją) zakłada się w celu gromadzenia środków na wspieranie systemu oświaty Litwy.

2. Założycielem fundacji jest Ministerstwo Kultury i Oświaty.

3. Ministerstwo Kultury i Oświaty otwiera w placówkach bankowych konta rozliczeniowe i walutowe fundacji. Fundacja posługuje się rekwizytami Ministerstwa Kultury i Oświaty.

ŚRODKI FUNDACJI

4. Na fundację składają się:

4.1. dobrowolne wpłaty osób, przedsiębiorstw i organizacji;

4.2. środki i dobra materialne ofiarowane przez organizacje i obywateli państw zagranicznych, jak też organizacje międzynarodowe.

5. Dobrowolne wpłaty osób prawnych i fizycznych wykorzystywane są zgodnie z życzeniami tych osób.

WYKORZYSTYWANIE ŚRODKÓW FUNDACJI

6. Środki fundacji są przeznaczane na:

6.1. finansowanie przygotowania i doskonalenia pedagogów;

6.2. finansowanie działalności związanej z kształtowaniem nowej treści wychowania, nowych sposobów i form wychowania, jak też wdrażaniem środków wychowania;

6.3. finansowanie badań pedagogicznych, psychologicznych i socjologicznych systemu oświaty;

6.4. przebudowę bazy materialnej systemu oświaty;

6.5. wspieranie pedagogów — lituanistów, pracujących w szkołach Litwy Wschodniej i poza granicami Litwy;

6.6. finansowanie programów;

6.7. wypłacanie stypendiów uczniom, studentom, aspirantom, pedagogom, psychologom;

6.8. dotacje (na budownictwo, zakup środków wychowawczych, rozwijanie wydawnictwa literatury).

7. Tryb składania zgłoszeń na finansowanie programów ustala zarząd fundacji.

ZARZĄDZANIE FUNDACJI

8. Środkami fundacji dysponuje i prowadzi je 7-osobowa rada fundacji, która składa się z:

8.1. 2 osób upewnomocnionych przez założyciela fundacji;

8.2. osoby upewnomocnionej przez Radę Oświaty Litwy;

8.3. osoby upewnomocnionej przez odpowiedni komitet Sejmu Republiki Litewskiej;

8.4. osoby upewnomocnionej przez Radę Rektorów szkół wyższych Litwy;

8.5. osoby upewnomocnionej przez Radę Naukową Litwy;

8.6. osoby upewnomocnionej przez Ministerstwo Rolnictwa.

9. Radę fundacji, na okres trzech lat zatwierdza minister kultury i oświaty.

10. Rada fundacji spośród swych członków wybiera przewodniczącą fundacji na okres 1 roku zwykłą większością głosów członków rady uczestniczących w posiedzeniu.

11. Rada fundacji działa na zasadach społecznych. Jej pracę organizuje sekretarz fundacji, utrzymywany ze środków fundacji. Kandydaturę sekretarza zatwierdza i ustala mu uposażenie ra-

da fundacji. Dla prowadzenia ewidencji środków fundacji rada zatrudnia księgowego.

12. Posiedzenia rady fundacji zwołuje się nie rzadziej niż dwa razy do roku. Nadzwyczajne posiedzenie rady może być zwołane w tym przypadku, gdy żąda tego co najmniej połowa członków rady albo przewodniczący fundacji.

13. Posiedzenie rady fundacji jest prawne, jeżeli uczestniczy w nim co najmniej 2/3 członków rady. Uchwały posiedzenia są ważne, jeżeli głosuje na nie co najmniej połowa członków rady.

14. Materiał posiedzenia rady fundacji przygotowuje sekretarz fundacji. Materiał posiedzenia przedstawiany jest członkom rady nie później niż o 14 dni przed posiedzeniem rady.

15. Wszystkie posiedzenia rady fundacji są protokolowane. Protokoły posiedzeń podpisują przewodniczący i sekretarz fundacji.

16. Sekretarz fundacji powinien

nie później niż o 10 dni przed posiedzeniem rady fundacji poinformować Ministerstwo Kultury i Oświaty oraz społeczeństwo o przewidzianych do dyskusji kwestiach. Po posiedzeniu sekretarz fundacji nie później niż w ciągu 10 dni przedstawia Ministerstwu Kultury i Oświaty oraz społeczeństwu informację o uchwałach, jakie przyjęła rada fundacji.

17. W końcu roku założyciel fundacji wyznacza komisję rewizyjną, która ma sprawdzić działalność finansową fundacji. Obszerne sprawozdanie z działalności fundacji podaje się do wiadomości publicznej ze wskazaniem środków, jakie posiada fundacja, ich źródeł oraz wykorzystania.

LIKWIDACJA FUNDACJI

18. Fundacja może być zlikwidowana na mocy decyzji założyciela.

19. Po zlikwidowaniu fundacji środki jej przejmują założyciel.

Przepisy Fundacji Oświaty miasta (rejonu)

CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Fundację Oświaty Miasta (rejonu) (dalej zwana — fundacją) zakłada się w celu gromadzenia środków na wspieranie systemu oświaty miasta (rejonu).

2. Założycielem fundacji jest zarząd miejski (rejonowy).

3. Zarząd miejski (rejonowy) otwiera w placówkach bankowych konta rozliczeniowe i walutowe fundacji. Fundacja posługuje się rekwizytami zarządu miejskiego (rejonowego).

4. Roczną preliniarz fundacji i sprawozdanie z wykorzystywania fundacji przedstawia się Radzie Fundacji Oświaty Litwy oraz publikuje się w prasie lokalnej.

ŚRODKI FUNDACJI

5. Na fundację składają się:

5.1. dobrowolne wpłaty osób, przedsiębiorstw i organizacji;

5.2. środki i dobra materialne ofiarowane przez organizacje i obywateli państw zagranicznych, jak też organizacje międzynarodowe.

6. Dobrowolne wpłaty osób prawnych i fizycznych wykorzystywane są zgodnie z życzeniami tych osób.

WYKORZYSTYWANIE ŚRODKÓW FUNDACJI

7. Środki fundacji są przeznaczane na:

7.1. finansowanie doskonalenia pedagogów;

7.2. finansowanie działalności

związanej z kształtowaniem nowej treści wychowania, nowych sposobów i form wychowania, jak też wdrażaniem nowych środków wychowania;

7.3. finansowanie badań pedagogicznych, psychologicznych i socjologicznych systemu oświaty;

7.4. przebudowę bazy materialnej systemu oświaty;

7.5. finansowanie programów;

7.6. wypłacanie stypendiów uczniom, studentom, aspirantom, pedagogom, psychologom;

7.7. dotacje (na budownictwo, zakup środków wychowawczych, rozwijanie wydawnictwa literatury).

ZARZĄDZANIE FUNDACJI

8. Środkami fundacji dysponuje i prowadzi je 5-osobowa rada fundacji.

9. Radę fundacji na wniosek kierownika miejskiego (rejonowego) wydziału kultury i oświaty (oświaty) zatwierdza samorząd miejski (rejonowy) na okres 3 lat.

10. Rada fundacji spośród swych członków wybiera przewodniczącą fundacji na okres 1 roku zwykłą większością głosów członków rady uczestniczących w posiedzeniu.

11. Rada fundacji działa na zasadach społecznych. Rada może zatrudnić sekretarza i księgowego fundacji, utrzymywanych ze środków fundacji.

12. Pracę fundacji organizuje się na podstawie regulaminu pracy zatwierdzonego przez radę fundacji.

LIKWIDACJA FUNDACJI

13. Fundacja może być zlikwidowana na mocy decyzji założyciela.

14. Po zlikwidowaniu fundacji jej środki przejmują założyciel. Przejmujący powinni być wykorzystywane wyłącznie na potrzeby oświaty.

Uchonorowanie naukowców

WILNO (ETA). W akademickim kościele św. Jana przebrzmiało uroczyste „Ilgiausiu męch” (100 lat) na cześć nowych doktorów honorowych uniwersytetu — biologa Martynasa Yčasa (USA) oraz kardi chirurga Edvarda Varnauska (Szwecja). Nasi rodacy są światowej sławy

wy specjalistami w swych dziedzinach, przez wiele lat wspaniale wspierali Uniwersytet Wileński. Martynas Yčas — syn znanego litewskiego działacza społecznego Martynasa Yčasa ocalał z Hiatali Shupite — prawie 30 lat pracował w Uniwersytecie Nowojorskim, jego prace przy-

czyniły się do powstania nowej gałęzi biologii. „W roku 1940 byłem studentem tego uniwersytetu i w związku z pewnymi wyrażeniami musiałem wyjechać, nie zdając wszystkich egzaminów. Sądzę, że teraz — po uzyskaniu tego stopnia — poprawiam się”, zartował profesor. Rozpoczął na Litwie studia medyczne Edvardas Varnauskas ukończył na uniwersytecie w

Uppsali i Sztokholmie. Swą pracowitością, zdolnościami i doświadczeniem zdobył szacunek społeczności litewskiej. „Kontynuuję rozpoczętą pracę, powiedział E. Varnauskas, i będę próbował utrzymać kontakt między Litwą i Szwecją”. Przybyły na uroczyste posiedzenie ambasador Francji Philip, p. de Suremain wręczył rektorem Uniwersytetu Wileńskiego, profesorowi Rolandasowi Pavilo-

nisowi nagrodę Ministerstwa Kultury Francji. Przyznano mu ją za rozwój litewsko-francuskich kontaktów naukowych i kulturalnych. W uroczystym posiedzeniu uczestniczyli tymczasowo pełniący obowiązki prezydenta Republiki Litewskiej Algirdas Brazauskas, tymczasowo p.o. premiera rządu Aleksandras Abišala, ambasadorowie krajów obcych. (ETA)

Mieszkanie? Nadal trudno osiągalne

„Mieszkanie w rejonie wileńskim, lecz jestem zatrudniona w jednym z zakładów Wilna. Pracuję tam już od wielu lat i prawie od tyłu stoję w kolejce na mieszkanie spółdzielcze. Słyszałam, że w samorządzie miasta będzie jedna wspólna kolejka tylko dla wilanin. A także z rejonów, z terenu prawobrzeżnego, powinni zapisać się na kolejki w radach gminnych w miejscu zamieszkania. Chciałabym się dowiedzieć: czy w rzeczy samej tak ma być? Jakże obecnie są przepisy? Do jakiej kolejki my, mieszkanki wsi, osiedli i małych miasteczek będziemy włączeni? Czy rejonom udziela się jakiejś kolwiek pomocy pieniężnej, na cele? — Irena R., rejon wileński”.

Rzeczywiście, obecnie ewidencje osób czekających na poprawę warunków mieszkaniowych prowadzi się już nie w miejscu ich pracy. Zgodnie z ustawą RL „O zaopatrzeniu mieszkanców w pomieszczenia mieszkalne” obywateli takich rejestruje się i udziela im pomocy w samorządach, w miejscu ich zamieszkania. By zapisać się na kolejki, mieszkanki miast powinny się zwracać wyłącznie do swego starostwa, a osoby zamieszkające na wsi — do rady gminnej z zaświadczeniem z miejsca pracy o terminie, od którego byli wpisani na kolejki. Takiego samego dokumentu będzie się wymagało od przybyłych z innego osiedla, (jeżeli tam był w kolejce). Wszystkie dokumenty: blankiety podania i odpowiednie ankiety można otrzymać zarówno w miejscu pracy (jeżeli tam jeszcze zostały), jak też w starostwach lub radach gminnych swojej miejscowości. Chciałabym tylko uprzedzić, że podania z prośbą o wciągnięcie na kolejki na następną 1993 r. ok, przyjmowano do 15 listopada. Szkoda, że autorka listu tak późno napisała do nas. Zwracać się można i obecnie, ale osoby te włącznie będą na ewidencje dopiero w 1994 roku.

Przed przejściem do kwestii o tym, w jakiej formie może być udzielona pomoc państwa poprzez wymienie, kto w ogóle ma prawo do tej pomocy. Zgodnie z wspomnianą wyżej ustawą takiego prawa udziela się, gdy ist-

PRAWNIK ODPOWIADA

nije przynajmniej jeden z takich oto warunków: po pierwsze, zamieszkiwanie i stały meldunek w domu, mieszkaniu (nieważne — własne, spółdzielcze, państwowe), w którym na każdego członka rodziny przypada mniej niż 10 metrów kwadratowych umownej powierzchni. Umowną nazywa się dlatego, że ustala się według określonego wzoru, uwzględniającego posiadanie wspólniej lub oddzielnej kuchni, wodociągu, kanalizacji, i wielu innych wskaźników. Po drugie, wynajmowanie lokali u osób prywatnych (tak zwani podnajemcy), lub zamieszkiwanie w domach zwrotnych byłym właścicielom. Po trzecie, zamieszkiwanie dwóch lub więcej rodzin w jednym mieszkaniu. Przy tym za oddzielną rodzinę uważa się także niezonałych (niezamężnych) członków rodziny, w wieku ponad 18 lat. Po czwarte, zamieszkiwanie w mieszkaniu służbowym lub bursie. I ostatni — powrót z zesłania w wyniku represji.

Co się tyczy form pomocy państwowej, to zgodnie z ustawą przewiduje się następujące jej rodzaje: otrzymywanie długowego kredytu na budowę lub kupno domu bądź mieszkania; wynajęcie pomieszczeń mieszkalnych samorządów (tj. to samo, co stosowano dawniej) i wykupienie od samorządów oraz przedsiębiorstw pomieszczeń, w których już mieszkamy. Co prawda, na wynajęcie mieszkania samorząd mają pierwszeństwo rodziny wielodzietne, inwalidzi oraz inne kategorie osób objętych opieką społeczną. Jeśli takich osób w kolejce nie ma, lub rezygnują one z tej formy, wówczas wszystkie inne osoby mają prawo ubiegać się o mieszkanie samorządu.

A teraz o wielkości subsydiów państwa. Ustawa przewiduje, że na każdego członka rodziny równa się ona państwowej cenie 18 metrów kwadratowych ogólnej powierzchni. Dotychczas oficjalne

źródła podają, że w Wilnie wynosi ona 200 talonów za 1 metr kwadratowy. Wyjaśnijmy to na przykładzie. Powiedzmy, rodzina składa się z czterech osób, a na jedną osobę państwo subsydiuje 200x18 = 3.600 talonów. Mnożąc tę sumę na 4 otrzymamy 14 tys. 400 talonów. Należy zaznaczyć, że nie jest to bezwzględna zapomoga państwa, lecz swego rodzaju kredyt, tylko na warunkach ulgowych. Czytelnik widocznie się zdziwi, że przy dzisiejszych cenach są przydzielane przez państwo tak małe kredyty. Na razie jednak uważała rządowa w dn. 25 września 1992 r. przewiduje tylko tyle — 200 talonów za 1 m. kw.

W celu otrzymania tej państwowej pomocy tworzy się dwie kolejki: pierwsza (można ją nazwać też ogólna) i druga, do której, jak się już mówiło, wpisuje osoby wspierane społecznie: sieroty, rodziny, w których jest inwalida pierwszej bądź drugiej grup, lub dziecko inwalida w wieku do lat 16, rodziny wychowujące czworo i więcej dzieci oraz niektóre inne kategorie.

Jeśli chodzi o miejsce w kolejce mieszkaniowej, to określa się według ustalonej metodyki. Można dodać, że ci, którzy wcześniej, tj. do 1 czerwca 1992 r. byli w kolejce w miejscu pracy, nie będą musieli ponownie ubiegać się o miejsce w starostwie lub gminie. Jeżeli zdążyli złożyć podanie do 15 listopada 1992 roku, to będą wpisani do kolejki od dnia, w którym wciągnięto ich na ewidencje w poprzednim miejscu, czyli w miejscu pracy.

Szczegółowych informacji we wszystkich związanych z tym kwestiach można zasięgnąć w miejscu przyjmowania dokumentów, czyli starostwach, radach gminnych. Informujemy też, że Ustawa „O zaopatrzeniu mieszkanców w pomieszczenia mieszkalne” była opublikowana w „Kurierze Wileńskim” 28—29 kwietnia 1992 r.

Antoni KWIATKOWSKI,
prawnik

Konkurs „Dziewczyna „Kuriera”

Ewelina GIEDRYTE

O TRYBIE SPRZEDAŻY MIESZKANCOM DOMÓW MIESZKALNYCH, MIESZKAN, NA KOTÓRYCH BUDOWE BYŁY WYKORZYSTANE ŚRODKI TYCH MIESZKANCÓW

Rząd Republiki Litewskiej na podstawie uchwały nr 913 z 30 listopada 1992 r. ustalił, że:

1. Zarządy miejskie (rejonowe), przedsiębiorstwa, instytucje i organizacje, które zbudowały na zasadzie częściowego udziału domy mieszkalne i mieszkania, na których budowę do dnia powzięcia niniejszej uchwały wykorzystano środki mieszkanców wpłaconych do kas przedsiębiorstw, instytucji lub organizacji, powinni zaliczyć te środki jako wpłaty mieszkanców za zbudowane domy mieszkalne, mieszkania.

2. W przypadkach, gdy suma za budowę domu mieszkalnego, mieszkania wpłacona przez osobę do kasy przedsiębiorstwa, instytucji lub organizacji jest:

2.1. nie mniejsza od ceny sprzedaży tej osobie odpowiedniego lokalu mieszkalnego, za-

rząd miejski (rejonowy) na podstawie dokumentów potwierdzających wielkość wpłaty osoby powinien wydać rozporządzenie o przekazaniu domu mieszkalnego, mieszkania na własność osobie, która z własnych środków opłaciła ich budowę;

2.2. mniejsza od ceny sprzedaży tej osobie odpowiedniego lokalu mieszkalnego, zarząd miejski (rejonowy) zawiadamia osobę o brakującej części ceny sprzedaży jej lokalu mieszkalnego i zawiera z tą osobą notarialnie zatwierdzoną umowę, w której wskazuje się tryb i terminy rozliczenia.

3. Przy wykorzystaniu środków mieszkanców na budowę domów mieszkalnych, mieszkań na zasadzie częściowego udziału cenę ich sprzedaży oblicza się zgodnie z przepisami w sprawie prywatyzacji mieszkań.

Nowości wydawnicze „Litwa współczesna”

Pod takim tytułem ukazała się w Poznaniu bardzo pożyteczna książka, której autorem jest znany historyk Litwy Grzegorz Blaszczyk. Książka powstała — jak pisze we wstępie autor — na podstawie „wykładów pt. „Wiedza o Litwie”, prowadzonych dla studentów I roku lituanistyki na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu”. Autor wykonał ogromną pracę, zebrał wielką ilość materiału o Litwie, wykorzystał prawie całą dotychczasową literaturę o Republice Litewskiej, tworząc swego rodzaju współczesną encyklopedię wiedzy o Kraju nad Niemnem. Dzieło jest obszernie, składa się ze wstępu i czterestu rozdziałów. Ponadto Grzegorz Blaszczyk zamieścił Kalendarium wydarzeń politycznych i kulturalnych na Litwie począwszy od 19 sierpnia 1991 r. do 31 marca 1992 roku. Autor podaje również bogatą bibliografię po każdym rozdziale oraz na końcu książki zamieszcza spis pozycji książkowych i artykułów dotyczących Litwy, jej historii, kultury, oświaty, literatury, polity-

ki i życia gospodarczego.

W rozdziale pierwszym G. Blaszczyk przedstawił wiadomości wstępne o Litwie: terytorium, ludność, podział administracyjny, podał genezę i znaczenie nazwy „Litwa” oraz godło, barwy, hymn i dni świąteczne tego kraju. W drugim rozdziale opisał geografię fizyczną kraju — ukształtowanie powierzchni, bogactwa naturalne, gleby, klimat, wody, świat zwierzęcy i roślinny, opisał także główne typy krajobrazu Litwy. W następnym rozdziale — trzecim — przedstawił przemysł i rolnictwo litewskie, zarysował także problematykę transportu i handlu zagranicznego. Czwarty rozdział stanowił problematykę demograficzną. Tutaj B. Blaszczyk dość szeroko przedstawił strukturę społeczno-zawodową, strukturę narodowościową w Litwie. Wiele miejsca poświęca też Polakom. W piątym rozdziale autor skupił się na prezentacji problematyki (i wyznaniowej): podaje zarys historii Kościoła katolickiego na Litwie, omawia inne wyznania. Wyodrębnienie Kościoła kato-

lickiego — zdaniem G. Blaszczyka — podkrotowane jest jego wiodącą rolę w przeszłości i teraźniejszości Litwy.

W rozdziale VI autor nakreślił zarys najnowszych dzieł Litwy od I wojny światowej do połowy lat osiemdziesiątych XX wieku, to jest do czasów, gdy sowiecka pierestrojka zapoczątkowała stopniowy upadek ustroju komunistycznego. Rozdział ten należy zaliczyć do najważniejszych, bowiem autor ze zjawstwem problematyki i obiektywnie opisuje wszystkie meandry najnowszej historii Litwy. W rozdziale siódmym historyk skupił się na współczesnym ustroju społeczno-politycznym kraju. Jest tu mowa o najnowszych przemianach na Litwie w latach 1988—1991. Autor potrafił umiejscowić wyzyskanie wielu informacji z tego dość burzliwego okresu. Następnym, ósmym rozdziałem, Blaszczyk poświęcił nauce i oświacie. W encyklopedycznym skrócie przedstawił najważniejsze osiągnięcia naukowe Litwy a także omówił system oświaty litewskiej. W rozdziale dziewiątym autor skupił się na literaturze i sztuce. Wyzwałok w zasadzie wszystkie dostępne źródła i podał dość pełny obraz litewskiej literatury i sztuki. Wprawdzie mógł pominać niektóre nazwiska, np. Aleksandra

Gudaitisa-Guzevičiusa, generała KGB, który, jako pisarz, nie miał większego wpływu na rozwój literatury litewskiej, ale jako urzędnik KGB na pewno przyczynił się do wielu nieszczyść Litwinów. W rozdziale dziesiątym G. Blaszczyk ukazał w szerokiej panoramie litewskie środki masowego przekazu, a więc prasę współczesną, książkę, radio, telewizję. W rozdziałach jedenastym—trzydziątym autor w skrócie opisał historię i zabytki Wilna oraz miasta Kowno, Kłajpedę, Szawle i Poniewież. Również przedstawił, jego zdaniem, najważniejsze miasta Litwy. Są to więc rozdziały krajoznawcze, dające czytelnikowi podstawowe wiadomości o współczesnych miastach i miejscowościach Litwy.

W ostatnim, czterestym, rozdziale autor „Litwy współczesnej” przedstawia Polaków na Litwie. Stara się wyjaśnić, skąd Polacy przybyli na Litwę, podaje różne teorie i przypuszczenia odnośnie ich osiedlenia się w kraju nad Wilną i Niemnem, jednakże konkluduje, że „brak jest danych co do wielkości osadnictwa polskiego na Litwie”. Z czasów współczesnych omawia kulturę, literaturę, różne zespoły i szczególnie zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie polskim

w latach 1988—1991. Rok 1988 autor uznaje za przełomowy w powojennej dziejach Polaków na Litwie, szczególnie podkreśla powstanie najpierw Stowarzyszenia Polaków na Litwie a później Związku Polaków.

W sumie książka daje w miarę pełny obraz współczesnej Litwy, jest więc pozycją pożyteczną i potrzebną nie tylko dla osób interesujących się życiem Litwinów, lecz, jak się wydaje, szczególnie dla społeczności polskiej właśnie na Litwie, dla szkół polskich, studentów polonistyki i wszystkich, którzy są obywatelami Litwy współczesnej.

Oczywiście, przy pisaniu tak obszernej materii autor nie mógł nie ustrzec się błędów. Prawie w każdym rozdziale czytelnik natknie się na różne drobne pomyłki, czasami nawet nie zawinione. Rażą jednak takie informacje, jak kościół franciszkański pod wezwaniem „św. Marii Magdaleny”, sklep braci Jabłkowski (dawniej sklep braci Jabłkowski) między „ulicą Żalną”, czy d. Mała Pohlunka to dzisiejsza „M. K. Ciurlionio” i in. Jednakże błędy te, których stosunkowo jest niewiele, nie ujmują wartości i pożyteczności pracy.

Mieczysław JACKIEWICZ

HISTORIA Z dziejów Republiki Pawłowskiej

Tam, gdzie wyżyny, których szczyt przekracza 200 m nad poziomem morza, zawracająca rzekę Mereczankę na północ, leży słynna posiadłość dworska Merkinė zwana niegdyś Pawłowem. Dziś podupada wieś w rej. sołectwicznym liczy zaledwie 70 mieszkańców. Natomiast jeszcze w 1942 r. wraz z posiadłością dworską liczyła ich całe trzy setki.

Marnie też wyglądają ruiny dworu. Część budynków spłonęła w latach II wojny światowej. Gdyby po wojnie posiadłość dworska miała lepszą opiekę, odziedziczylibyśmy imponujący zespół architektury XVIII w. Niestety, kierownictwo byłego kolchozu im. A. Mickiewicza i sowchozu „Turgėliai” zniszczyło go do tego stopnia, że dziś potrzebne są olbrzymie środki na konserwację i częściową restaurację. Niedawno zespół budynków przekazany został Litewskiej Bibliotece Narodowej im. M. Mażydyasa.

Paweł Brzostowski, który nabył dwór Pawłowo w 1767 r., wywodzi się z magnackiego rodu, którego przodkowie przenieśli się z Polski na Litwę w XVI w. Brzostowscy, aczkolwiek nie stali się tak potężni, jak miejscowego pochodzenia Sapiehowie, Radziwiłłowie czy Pacowicze, pod koniec XVII w. zajęli wysokie stanowiska w hierarchii państwowej i duchownej. Cyprjan Paweł Brzostowski (1612–1688) był znanym dyplomata, wojewodą trockim. Konstanty Kazimierz Brzostowski, późniejszy biskup wileński, zastąpił go w 1769 r., z udziałem woliności osobistej chłopsztwu dworskiemu. Pańszczyzną zamienić na czynsz, czynnie oddał do użytku dziedzicznego i założył samorządną wspólnotę chłopską. Dwór w Pawłowie, połączony z folwarkiem plebani turgielskiej, zwał się Republiką Pawłowską. Republika miała własny parlament, zaś za prezydenta ogłosił się sam właściciel dworu. Wydał też konstytucję „republik”, którą w 1791 r. zatwierdził nawet Sejm Czteroletni. W mini-państewku nad Mereczanką, które w Europie Zachodniej mogło się przekształcić w coś na wzór Andory lub Monako, mieszkało podówczas około 800 osób; było tam kilka młynów, wytwórnia zgrzebnego sukna, browar, trzy karczmy. „Republika” miała własną flagę, godło, menni-

ce. Chłopi zaczęli stosować nową agrotechnikę, zakładać sady, hodować sporo bydła, bez ograniczeń uprawiać handel i rzemiosło, nieodpłatnie korzystać z lasu, łowić ryby i polować.

Po kilku latach wzrosły dochody dworu. Chłopi zaczęli żyć w jako takim dobrobycie. Od 1784 r. Pawłowo miało aptekę, był felczer. W założonej szkole początkowej dzieci uczyły się tylko po polsku (chodzi o to, że Rosja carska zabroniła używania jęz. litewskiego — red.), a za używanie języka litewskiego były karana. Wieczorami w szkole zimą uczyli się również dorośli, zgłębiając tu podstawy nauk rolniczych i wojskowości. Umundurowana milicja chłopska składała się z właścicieli gospodarstw pełniących kolejno służbę. Milicja pawłowska, licząca blisko 150 mężczyzn, miała okazję popisać się umiejętnościami podczas powstania kościuszkowskiego 1794 r., gdy odparła kilka ataków kozactwa carskiego. Oddziałowi generała carskiego Kiprijanowa dopiero przy czwartym ataku, wspartym silnym ostrzałem z dział, udało się zdobyć otoczone okopami i uzbrojone w trzy działa Pawłowo. Po klęsce powstania P. Brzostowski sprzedał dwór i wyemigrował za granicę.

Nowi właściciele dworu aż do śmierci P. Brzostowskiego, pochowanego w Rukojniach, tolerowali wiele założeń konstytucji Republiki Pawłowskiej, ostatecznie zlikwidowanej po powstaniu 1831 r. Mieszkańcy Pawłowa (Merkinė) również i w nim brali czynny udział. Felczerowi i nauczycielowi władze carskie płaciły dodatkowe do poborów aż do roku 1915 z pozostawionej przez P. Brzostowskiego fundacji.

Obecnie o istnieniu Republiki Pawłowskiej, która przetrwała ponad ćwierć wieku jako unikalne zjawisko w Europie Środkowej i Wschodniej, przypomina obraz pędzla wybitnego artysty malarza Franciszka Smuglewicza namalowany pod koniec XVIII w. oraz wykonane w Pawłowie szkice ruin byłego wspaniałego piętrowego pałacu, pozostałych trzech budynków i bramy. Można tu jeszcze podziwiać Mereczankę, na której nie opodal posiadłości dworskiej jest kilka malowniczych wysp, a także obejrzeć jeszcze jeden zabytek architektury. Jest to zbudowana w 1850 r. murowana kaplica o wysokości 14 m przy drodze do Turgiel (Pawłowa) jest zaledwie 2 km.

Stanislovas BUCHAVECKAS

WCZORAJ W BANKACH LITEWSKICH

Litewski komercyjny „Vytyis”
dolar — 297.50 (skup), 306.50 (sprzedaż), marka niemiecka — 191.30 (skup), 197.10 (sprzedaż).
Wileński Komercyjny: dolar — 300.86 (skup), 313.14 (sprzedaż), marka niemiecka — 192.08 (skup), 199.92 (sprzedaż).
Oszczędności: dolar — 304 (skup), 316 (sprzedaż), marka niemiecka — 194.30 (skup),

201.90 (sprzedaż).
„Hermis”: dolar — 302 (skup), 314 (sprzedaż), marka niemiecka — 193 (skup), 201 (sprzedaż).
„Litimpex”: dolar — 302 (skup), 314 (sprzedaż), marka niemiecka — 190 (skup), 198 (sprzedaż).
„Taurus”: dolar — 303 (skup), 315 (sprzedaż), marka niemiecka — 190 (skup), 198 (sprzedaż).

Panie i Panowie!

Tylko po nabyciu akcji budowlanej inwestycyjnej spółki akcyjnej

"INBŪSTAS"

zostaniecie właścicielami nieruchomości

Kapitał „Inbūstas” — 700 000 000 talonów

„Inbūstas” zainwestował środki w: Kowieński Kombinat Budowlany, Wileńską Fabrykę Elementów Hydraulicznych, Tauraski Zakład Wyborów Ceramicznych, Wileńskie Przedsiębiorstwo Komercyjne Urządzeń, Kejdańską Fabrykę Rur Stalowych, Kowieńską Hutę Szkła „Aleksotas” oraz 33 inne przedsiębiorstwa. „Inbūstas” może sprzedawać akcje również tylko za czeki inwestycyjne.

Konsultanci „Inbūstasu” w Wilnie:
Zalgiris 90—317, tel. 73-23-74
Zalgiris 90—527, tel. 73-22-92
Zalgiris 90—517, tel. 75-41-60
Zalgiris 90—321, tel. 73-25-43
Raugyklos 15—106, tel. 63-00-28
Lukiškis 5—411, tel. 22-48-61
Basanavičius 24/1—7, tel. 65-01-61.

- Do usług Państwa nasi agenci:**
- Ukmergė — 5-20-31, 5-12-45
 - Utena — 6-99-08, 5-29-20,
 - 5-12-45, 5-19-83
 - Varėna — 5-12-50, 5-28-21
 - Zarasai — 5-21-11, 5-10-12,
 - 4-64-74
 - Visaginas — 3-11-50,
 - Svencionėliai — 5-12-42, 5-18-64
 - Elektrėnai — 3-67-87
 - Vilnius — 76-66-92, 26-60-74,
 - 74-52-06.

„Inbūstas” proponuje chętnym nabycia, sprzedania, zamiany domów, mieszkań, działek oraz wydzierżawienia ziemi, by zwracał się:

Raugyklos 15—108, Vilnius, tel. 26-25-62 do spółki nieruchomości „NUOSAVYBĖ”.
Akcjonariuszom „Inbūstas” przysługuje zniżka
(Zam. 1339)

FESTYN „KWIATY POLSKIE”

odbędzie się w maju 1993 r. już po raz piąty. Zapraszamy kierowników polskich zespołów o celem omówienia repertuaru. Seminarium odbędzie się w sobotę, 19 grudnia o godz. 12 w Zarządzie Głównym ZPL (ul. Wielka 40).
ZG ZPL

APTECZKOWY SKARBIEC

LEK NA DOLEGLIWOŚCI WĄTROBY

Skutecznym lekiem na dolegliwości wątroby jest mieszanka z soku marchwi, selera i pietruszki. Mieszankę sporządzamy w następującej proporcji: 210 gramów soku z marchwi, 150 — z selera i 60 — z pietruszki.

SKUPUJEMY
czeki inwestycyjne po dobrym kursie.
Zwracać się: Vilnius, tel. 77-99-76, Žirmunų 27. II piętro.
(Zam. 1376)

SPRZĘDAJEMY
meble używane: komplet (szafa, regał i biurko), biurka i seif.
Zwracać się: Vilnius, tel. 42-72-78 w dniach pracy od godz. 14 do 17.

SKUPUJEMY
czeki inwestycyjne. Płacimy od razu.
Zwracać się: Vilnius, Traku 12a, tel. 22: 18-90.
(Zam. 1436)

SKUPUJEMY
czeki inwestycyjne. Płacimy od razu.
Zwracać się: Grigiškes, Vilniaus 6a, tel. 96-93-73, 51-73-73.
(Zam. 1435)

Według maksymalnych cen
FIRMA SKUPUJE
miedź i złom miedziany, mosiądz, brąz.
Telefonować: Ukmergė (8-211) tel. 5-48-32.
(Zam. 1424)

PILNIE KUPIE
jednopokojowe mieszkanie. Płać od razu.
Zwracać się: Vilnius, tel. 22-78-41.
(Zam. 1419)

SKUPUJEMY
czeki inwestycyjne.
Sprzedajemy odkurzacze „Auda” i „Auda-puf”.
Zwracać się: Vilnius, B. Radvilaites 3—206, tel. 61-40-75.
(Zam. 1404)

W DOBREJ RELACJI SKUPUJEMY
czeki inwestycyjne. Płacimy od razu.
Zwracać się: Vilnius, Gerostos Vilites 1, pokój 2, tel. 23-02-61 od godz. 9 do 17.
(Zam. 1394)

SPRZĘDAJE SIĘ
kostiumy sportowe, damskie garsonki, berety i szaliki (komplety) i inne wyroby z dzianiny.
Zwracać się: Vilnius, tel. 42-79-55 od godz. 9—17, tel. 76-65-85 po godz. 18.
(Zam. 1430)

ZSA

sprzedaje pralki „Wiatka-automat”-14
Przyjmujemy zamówienie na handel hurtowy z dostawą i podłączeniem:
1. Pralki Wiatka-automat, West-21, mini Wiatka
2. Magiel „Kalinka”
3. Płyty elektryczne 1006
4. Materiały budowlane
Zwracać się: tel. 61-21-05. Adres sklepu: Wilnius, ul. Wanagelio 7.
(Zam. 1417)

Telewizja

WTOREK, 15 GRUDNIA

LTV-1

9.00 — Program. 9.05 — 01... 02... 03... 9.35 — Telegiela. 9.45 — Język litewski. 10.15 — 10.55 — Studio sportowe. 18.00 — Dziennik. 18.15 — Dni powszednie i święta. W niemiejskim domu parafialnym. 19.00 — Gimnazjaliści. 19.25 — Kilka szychów. 20.00 — Dobranocka. 20.25 — Reklama. 20.30 — Panorama. 21.00 — Wideofilm „Władza”. 22.45 — Muzyczne video. 23.15 — Dziennik wieczorny.

Program Litwy Wschodniej

7.00 — Kroki. 7.10 — Poranek z TV. Program informacyjno-rozrywkowy w języku polskim. 8.10 — Kiedy ujrzymy na Litwie B. Fischera? 8.20 — Rolnik. Dla gospodarza, ogrodnika, spółki. 18.00 — Program TVP.

Warszawa

10.00 — Wiadomości. 10.10 — „Mama i ja” — program dla najmłodszych. 10.25 — Domowe przedszkole. 10.50 — Porozmawiamy o dzieciach. 11.00 — „Pogrnicanie w ogniu” (16) — serial TP. 12.00 — Giełda pracy — giełda szans. 12.20 — Przyjemne z pozytywizmem. 12.40 — Gotowanie na ekranie. 13.00 — Wiadomości. 13.15 — Telewizja edukacyjna. 17.05 —

Kalendarium

Wtorek (15.XII) jest 350 dniem 1992 r. Do końca roku 16 dni.

- * Znak Zodiaku — Strzelec.
- * Imieniny: Celinny, Ninny, Ireneusza, Waleriana, Krystiany.
- * Wschód Słońca — 8.36, zachód — 15.53. Długość dnia 7 godz. 17 min.

Pogoda

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 15 grudnia zachmurzenie, bez opadów, wiatr południowo-zachodni, umiarkowany. Temperatura 2-4 stopnie ciepla.

16 grudnia nieduże opady, temperatura w nocy od -4 do plus 1 stopnia, w dzień -5 stopni ciepla.

17 grudnia opady, temperatura w nocy od -1 do +4 stopni, w dzień 1-6 stopni ciepla.

ZSA „Žygūnas”

w dniu 22 grudnia, jak również 5, 8, 12, 16, 20 stycznia

organizuje podróże

SAMOLETEM Z MINSKA DO PEKINU. Cena — 600 USD, 125.000 rb. i 10.000 talonów. Dozwolony bagaż do 150 kg.

SAMOLETEM Z MOSKWY DO DELHI — 2, 4, 7, 9, 12, 14, 17 stycznia. Cena — 375 USD, 12.000 talonów. Dozwolony bagaż — do 40 kg.

Informacja telefoniczna:

- Vilnius: (8-22) 26-13-94, 26-11-24, 22-28-25;
- Kaunas: (8-27) 20-29-17;
- Kłajpeda: (8-261) 1-29-00;
- Alytus: (8-235) 5-25-62, 5-32-59.

(Zam. 1414)

KTO URODZIŁ SIĘ 15 GRUDNIA

Interesują ich problemy społeczne, chętnie dzielą się z innymi. Często są zwolennikami idei o charakterze ogólnoludzkim. Ich umysł odznacza się dużą aktywnością i lotnością. Do ludzi nastawieni są ufnie i życzliwie. Dużą wagę przywiązują do uczucia, nawet przejawiają nadmierną kochliwość. Nie można powierzyć im żadnej większej tajemnicy, gdyż utrzymać jej jest dla nich praktycznie niemożliwe.

Ekran

VILNIUS — „Na przedka ręka” (USA, komedia) — o 11, 12.50, 14.40, 16.30, 18.30, 20.30.
LAZDYNAI — 19, 20.XII — „Lady i rozbójnik” (Anglia, przygodowy) o 13, 15, 17, 19.
DIAUGYSTE — 15, 16, 19, 20.XII — „Wampir o północy” — (USA) — o 16, 20, „Narzeczona z Paryża” (Rosja, komedia) — o 18.
AUSRA — „Komandost” (2 serie, Indie) — o 16.30, 13.30, 17.30, 20.30.
PERGALIS — „Dzikus” (Francja, komedia): 15—18.XII — o 12, 14, 16, 18, 20; 19, 20.XII — o 14, 16, 18, 20, 19, 20.XII — „Konik-garbusiek” (anim., dla dzieci) — o 12.

KUPIĘ

jedno lub dwupokojowe mieszkanie.
Vilnius, tel. 44-92-33.
(Zam. 1432)

Handlowo-turystyczne biuro „Pasatas” proponuje:

— PRZEDŚWIĄTECZNY WYJAZD DO POLSKI (SUWAŁKI GIZYCKO), 2 noclegi, autokar w Polsce, wyjazd 17.12.1992, cena 23 dol. USA i 2500 talonów;
— COTYDNIOWE WYJAZDY DO PAKISTANU (ISLAMABAD) na 5 dni, hotel, pełne wyżywienie, wyjazd 12, 19, 26 stycznia 1993 r., cena 355 dol. USA i 3400 talonów;
— WYCIECZKI DO CHIN (PEKIN) na 4 dni, hotel, posiłki, bagaż 180—200 kg.
— WYJAZD 4.01.1993, cena 800 dol. USA;
— DLA NARCZARZY 2 TYGODNIE W GÓRACH NA MEDEO (ALMA ATA), hotel Medeo, pełne wyżywienie, wyciągi na wysokogórskie szczyty Ciambulak, wyjazd 5.01, 2.02, 23.02, 9.03.1993, cena 25000 talonów i 29000 rubli.
Zwracać się: Vilnius, ul. Basanavičiaus 29 a, gab. 22, tel.: 63-00-52, 63-00-59.
(Zam. 1425)

skiej. 22.55 — G. Rossini na scenie „Nowej opery”. 23.15 — Program muzyczny.

SRODA, 16 GRUDNIA

LTV-1

9.00 — Program dnia. 9.05 — Prowincja. 10.05 — Gest. 18.00 — Wiadomości. 18.15 — Koncert. 18.55 — Program sportowy. 19.55 — Nasz elementarz. 20.00 — Dobranocka. 20.25 — Reklama. 20.30 — Panorama. 21.00 — Klub polityków. 21.40 — Film fab. „Miasto 0”. 23.20 — Wiadomości wieczorne.

LTV-2

19.10 — Przegląd krajowy. 19.45 — Abecadło zdrowia. 20.00 — Dziennik. 20.35 — Najmłodszej ludzie Ameryki. 21.00 — TV film fab. „E-Street”. 21.25 — Koncert. 21.35 — TV film fab. „Sąsiedzi”. 22.00 — Aleja Laisvės. 22.20 — Videofilm.

Program Litwy Wschodniej

7.00 — Kroki. 7.10—8.30 — Wiadomości przy śniadaniu. Program inf.-roz. w jęz. litewskim i rosyjskim. 18.00 — Program TVP.

Warszawa

10.00 — Wiadomości. 10.10 — „Mama i ja” — program dla najmłodszych. 10.25 — Domowe przedszkole. 10.50 — Porozmawiamy o dzieciach. 11.00 — „Mniesterwo strachu” — film fab. prod. USA. 12.30 — Magazyn mniejszości narodowych. 13.00

— Wiadomości. 13.15—17.00 — Telewizja edukacyjna. 17.05 — Dla młodych widzów: „Mój program na antenie”. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — „Na wariackich papierach” — serial prod. USA. 19.15 — „Stop” — magazyn ekologiczny. 19.40 — Laboratorium. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.10 — Eliminacje mistrzostw świata w pilce nożnej: Turcja — Holandia. 23.00 — Program publicystyczny. 23.30 — Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej. 23.45 — Wiadomości. 0.05 — „Królowa Bona” (7) — serial TP.

Ostankino

4.55 — Program dnia. 5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimnastyka. 5.30 — Poranek. 7.45 — Firma gwarantuje. 8.00 — Dziennik. 8.20 — TV film fab. „Imperium” (2). 9.10 — Nasz klub muzyczny. 9.50 — Film anim. 10.10 — Koncert. 11.00 — Dziennik. 11.20 — TV film fab. „Igor Sawowicz” (2). 12.30 — Film anim. 12.55 — TV film fab. „Rodzina stepy”. 14.00 — Dziennik. 14.25 — Rozmaitości TV. 15.10 — Notes. 15.15 — Serial anim. „Pszczółka Maja”. 16.05 — Program dla dzieci. 16.50 — Ekspres prasowy. 17.00 — Dziennik. 17.20 — Na święto państwowe Kazachstanu — Dzień republiki. 17.40 — W studiu prezydent Kazachstanu N. Nazarbajew. 18.05 — TV film fab. „Powrót do Edenu” (2). 18.55 — Koncert. 20.00 — Dziennik. 23.35 — TV film fab. „Imperium” (2).

„Senasis Vilnius”

zaprasza do podróży samolotem
bezpśrednimi rejsami z Mińska:

1. DO STAMBUŁU 2 razy tygodniowo.
 2. DO PEKINU co tydzień.
 3. DO DELHI samolotem z Moskwy w styczniu 1993 r.
- Zwracać się: Vilnius, Basanavičiaus 15, II piętro, gab. 9, tel. 65-22-38, 65-16-72.
(Zam. 1413)

Dziurnal wydania:

Barbara ZNAJDIŁOWSKA,
Jan LEWICKI,
Antonina BOSZCZUK,
Marian MOGDZIUN

Redaktor Zbigniew BALCEWICZ

Usługi XERO — powielanie dowolnych dokumentów — pr. Laisvės 60, 11 piętro, pokój 1102. Czynne od 9.00 do 17.00 w dniach pracy, tel. 42-79-55.

Biuro ogłoszeń i reklamy — pr. Laisvės 60, 11 piętro, pokój nr 1114. Telefon — 42-69-63.

Nasz adres: 2019, Litewskiej Republiki, Vilnius, Laisvės pr. 60.

Kod 67218

Cena 5 talonów.
W Polsce — 800 zł.
Zam. 4165

Nr rejestracji — 322.
Drukuję Państwowe Przedsiębiorstwo „Spauda”

TELEFONY: Redaktor — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny — 42-79-49.

Działy: państwa i samorządu terenowego — 42-78-63, ekonomiczny — 42-78-54, etyki, rodziny i prawa — 42-79-64, prawnik — 42-75-76, szkolnictwa i młodzieży — 42-79-73, 42-69-86, życia politycznego — 42-78-81, życia wsi — 42-79-68, 42-78-90, stoleczny oraz aktualności — 42-79-77, handlu, usług i komunikacji — 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, fellefonów i sportu — 42-90-63, listów — 42-69-65, komercyjny oraz organizacyjny — 42-72-76, fotokorespondent — 42-90-81, tłumacze — 42-90-60, 42-72-71, stylści — 42-72-92, maszynistki — 42-77-72.

KURIER Wileński

Dziennik społeczno-polityczny Sejmiku i Rządu Republiki Litewskiej. Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.